

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 SZOMBAT szeptember 18.

258. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8-58 Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Kardcsörtetés

Briand tervez, Mussolini végez. Egy héttel ezelőtt a francia külügyminiszter diákos hevülettel kiáltott fel, hogy örökre vége a háborúnak, a gépfegyvereket és ágyukat sutba lehet dobni és íme a francia kormány máris gépfegyvereket és ágyukat szállított az olasz határra. Hiába, gyönyörű és lélekemelő a döntőbírátság eszméje, de azért ha a fasiszták fenyegetően mozgolódnak és kötekednek, a franciák erősebb támaszt találnak a gépfegyverekkel és ágyúkkal argumentáló Foch marsallban, mint a pacifista burokat pengető Briandban. Kétségtelen, hogy Franciaország részéről nincs szó támadó szándékról és nagyon elveti a sulykot, aki most háborus veszélyt emleget. Annyi azonban tény, hogy Mussolininak sikerült kissé megzavarni azt az idillikus harmóniát, ami a Népszövetségben a német delegátusok ünnepélyes bevonulásának hatása alatt kialakult.

Az olasz fasizmus, amelynek hazája határain belül immár nincs harcos ellenfele, a külpolitikában keres levezető csatornát felgyülemlett energiái számára és így jutott el a Mussolini elleni merénylet kapcsán a Franciaországgal szemben támasztott követelésekhez. A duce sajtója olyan magatartást tanusít, mintha Franciaország részéről elengedhetetlen cselekedet volna a fasiszta-ellenes olasz emigránsok befogadása és a hajthatatlanság olyan pózba vágja magát, mintha nem is egy nagyhatalommal, hanem a szláv, vagy a német kisebbséggel volna leszámolni valója.

Nem véletlen, hogy a feketeingesek offenzív lármája éppen akkor viharzik fel és Mussolini éppen akkor villantja meg a háboru lehetőségét, amikor Németország mint egyenrangú nagyhatalom bevonult a Népszövetségbe és a locarnói szerződés életbeléptével megpecsétlődött a német-francia béke. Olaszország az ő saját találmányu kormányzati rendszerével, féktelen nacionalizmusával és a régi római birodalom visszaállításának fantazmagóriáját kergető imperializmusával egyre inkább elszigetelődik és Németország bekapcsolódása az európai politika primhegedűsének sorába a nagyvívágyu olasz aspirációk szempontjából semmiestre sem kedvező esemény.

Mussolini, miután a háboru befejeztével teljesítette azt a hivatását, hogy Olaszország elbalsevivalódásának elejét vegye és miután így szerzett érdemeit az ellenzéki pártok megsemmisítésére használta fel, egyeduralma további létjogosultságának demonstrálására azt a célt tűzte ki, hogy megfelelő kiterjedésű gyarmatokat szerezzen a belföldön elhelyezkedni nem tudó nagyszámú olasz munkaerő kitelepítésére. Abban a pillanatban összeroppan a fasizmus, mihelyt ez az ábránd, a mellyel az olasz népet hitegeti, szertefoszlik.

Ezidőszerint az a helyzet, hogy a lira romlik, az olasz munkanélküliség duzzad, az idegenforgalom visszaesett és a kivitelre nyomasztó sulylyal nehezedik rá a német konkurrencia. Ehhez járul most, hogy Németország, amellyel Mussolini olyan fölényesen akart elbánni és amely

a provokációra gazdasági bojkottal felelt, most a Népszövetségben együttműködő hatalmak vezető tényezői közé emelkedett, ami Olaszország külpolitikai jelentőségének rovására esik. Innen az az agresszív nekiszilajodás, amellyel a duce Franciaországon át Locarnót és az egész Népszövetséget támadja.

Tulajdonképp nem is támad, ha-

nem védekezik a fasizmus, amikor úgy tesz, mintha volna benne elszántság szembehelyezkedni az egész világgal. Önmagát védi — az olasz nép föleszmélése ellen, ezért vetette rá magát a merényletből kinnálkozó ürügyre, hogy Franciaországgal konfliktust idézzen elő és a genfi békeművet megbolygassa. A kétségbeesés katasztrófolitikája

ez, amely magától omlik össze. Az olasz határon összpontosított francia csapatoknak nem lesz dolguk. Ott tartunk most már, hogy a világ sorsát a Briandok intézik, nem a Foch marsallok. Mussolini számára pedig a népek egyetemleges békeakarata nem olyan könnyen eltávolítható akadály, mint — például Matteotti.

Aláírták az olasz-román barátsági szerződést

A besszarábiai kérdésben nem történt megegyezés

Rómából jelentik: Averescu román miniszterelnök és Mussolini az olasz-román barátsági szerződés valamennyi pontját részletesen megvitatták.

A barátsági szerződést pénteken délelőtt aláírták a Palazzo Chigi épü-

letében. Averescu román miniszterelnök a román, Mussolini pedig az olasz kormány nevében.

Az olasz sajtó örömmel üdvözli a barátsági szerződés megkötését. A fasiszta lapok hangsúlyozzák, hogy az olasz-román szerződés kizárólag

barátsági szerződés, amelynek célja a béke biztosítása. A szerződésnek nincsen titkos záradéka és nem irányul egyetlen hatalom ellen sem.

A besszarábiai kérdés ebben a szerződésben egy szóval sem szerepel.

A miniszterelnök blédi audienciája nem változtatott a politikai helyzeten

Nikics nem válik ki önként a kormányból — Uzunovics a kormány sorsát a kormánypárti klubok véleményétől teszi függővé

Beogradból jelentik: Uzunovics miniszterelnök visszatérésevel és nyilatkozataival a politikai helyzet tisztázása felé nem történtek meg azok a lépések, amelyeket a politikai világ általában elvárt. Uzunovics távolléte alatt bizonyosra vették, hogy a miniszterelnök ez alkalommal a kormányrekonstrukciót legalább is bizonyos mértékben végre fogja hajtani és eliminálni fogja az ütközőpontokat a kormányból, ezek a remények azonban nem valósultak meg, egyelőre minden maradt a régi-ben. Ezt a körülményt legkülönféleképpen kommentálják politikai körökben. Olyan véleményeket is hallani, hogy

Uzunovicsot kudarc érte blédi audienciáján.

mert, mint bizonyos körök tudni vélik, Uzunovics kész tervekkel ment Blédbbe és meg akarta valósítani azt a megegyezést, amely közötté és a Radics-párt vezetősége között a kormány újalakítására létrejött. Ennek egyik pontja

Nikics erdőügyi miniszternek a kormányból való eltávolítása és Radics István visszatérése lett volna.

Nikics Uzunovics állítólag fel is szólította, hogy mondjon le és Makszimovics belügyminiszter is ilyen tanácsot adott Nikicsnek, aki azonban ezekre a tanácsokra nem hallgatott és ezért Uzunovicsnak királyi ukázzal kellett volna az erdőügyi minisztert felmentetni állásától.

Uzunovics állítólagos tervei beavatott körök véleménye szerint azért nem sikerültek, mert az udvar nem látja szívesen Radics újbóli miniszterségét. Ezekkel a különböző verziókkal kapcsolatban munkatársunk beszélgetést folytatott több beavatott politikussal, köztük a kormány néhány aktív tagjával is, akik egyértelműen megcáfolták ezeket a híreket. A kormány egyik tagja hangsúlyozta munkatársunk előtt, hogy

Uzunovics miniszterelnök nem

vitt magával Blédbbe előre kidolgozott ukázokat a kormány rekonstrukciójáról nézve,

legalább is erről a kormány tagjainak semmi tudomása sem volt, kormánykörökben általában az a vélemény, hogy a közel jövőben nem várható változás a politikai helyzetben, miután Uzunovics miniszterelnök arra az álláspontra helyezkedik, hogy a kormány élén való maradását a kormánypárti klubok véleményétől teszi függővé, a radikális pártban pedig, mint egyik befolyásos pártvezér mondotta munkatársunknak, nem lehet olyan hangulatot észlelni, amely a jelenlegi kormány megbuktatását célozná. A radikálisok körében remélik azt is, hogy a Nikics-ügyben is sikerül a döntést bizonyos ideig elhalasztani, ami által a kormány biztosítani tudja a parlamenti többséget.

Trifkovic Márkó, a parlament elnöke egyébként pénteken este vizsdatért Caftatból, ahol Pasics miniszterelnökkel találkozott. Nincs kizárva, hogy a caftati tanácskozások nagy hatással lesznek a helyzet további kifejtődésére.

Az adóegységesítési bizottság ülése

Pénteken folytatta az adóegységesítési bizottság az adókiértés módját megállapító szakaszok tárgyalását. A 108-ik szakasz, amely arról intézkedik, hogy az adóköteles a községi, vagy adóhatósághoz tartozik benyújtani vallomását, változatlanul elfogadták. Ugyancsak elfogadták a 109-ik szakaszt, amely kimondja, hogy az adóhatóság felhívására mindenki köteles más adóalanyokra vonatkozólag is a tudomására jutott adatokat bemondani. Kusanjick szlovén néppárti kijelentette, hogy ez a szakasz a denunciació rendszerét építi ki, de a többség a szakaszt elfogadta. Elfogadták még a 110. szakaszt, amely kimondja, hogy a bíróságok kötelesek a telexkönyvi változásokról azonnal ér-

tesíteni az adóhatóságot és végül a 111-ik szakaszt, amely intézkedik, hogy minden község tartozik évenként jegyzéket készíteni az adókötelesekről.

Radonics Jován a miniszterelnöknél

Radonics Jován, a pénzügyi bizottság elnöke pénteken este meglátogatta Uzunovics miniszterelnököt, akivel közel egy óra hosszút tanácskozott. Távozása után Radonics az újságíróknak elmondotta, hogy a miniszterelnöknek beszámolt a pénzügyi bizottság eddigi munkájáról s bejelentette, hogy a bizottság a hét végén utazik az általam birtokokra, hogy azoknak üzemevezetését felülvizsgálja. A pénzügyi bizottság október folyamán az évi költségvetés végrehajtásának kérdését tárgyalja le, különösen abból a szempontból, hogy biztosítsa a kormány által tervebe vett tíz százalékos megtakarítást.

Stojadinovics Dragisa újabb visszaéléseket jelentett be

A parlamenti albizottság pénteken ülést tartott, melyen felolvasták Stojadinovics Dragisa vallomását.

A bizottság elnöke, Mihajlovics Ilija reflektált a vallomás egyes állításaira és fölemlítette, hogy Stojadinovics olyan visszaéléseket is szótartott, melyeket ugyan megkíséreltek, de nem hajtottak végre. Jovanovics Pera hangsúlyozta, hogy Stojadinovics egyes állításai közel járnak a hazugsághoz és kijelentette, hogy szerinte Pasics Ráda senkitől sem fogadott el pénzt. Kujundzics radikális rámutatott arra, hogy több ügyben nem lehet dönteni, miután bírói eljárás alatt állnak.

Stojadinovics Dragisa vallomásában újabb visszaéléseket is bejelentett.

A bizottság szombaton újra ülést tart és kihallgatja Kumanudji volt pénzügyminisztert valamint Jojics Krisztát.

Muraközitragédia

A noviszadi tábla helyszíni tárgyaláson életfogytiglani fegyházra ítélte egy meggyilkolt prekanovci gazda feleségét és vejét — A gyilkost tizenöt évi fegyházra ítélték

Noviszadról jelentik: Szenzációsan érdekes bűnügyet tárgyalt szerdán és csütörtökön Csakovecen a noviszadi tábla Aranicki-tanácsa.

Múlt évi május 28-án Frakanovcin borzalmas gyilkosság történt. A falu egyik jómódu gazdáját, Szrnecz Jakabot bestiális módon meggyilkolva találták. A gyanu nyomban a meggyilkolt vejére, Pinterics Ivánra terelődött, akiről a vizsgálat megállapította, hogy nagyon szeretett volna apósa vagyonaéhoz hozzájutni, amelyet azonban az öreg zsugorian őrzött és ezért Pinterics Iván többször megfenyegette, hogy elveszi láb alól.

A gyilkosság este kilenc óraker történt. Szrnecz portáján négy egymást követő revolverlövés dördült el, amelyeknek nyomán segélykiáltások voltak hallhatók. Amikor a szomszédok összeszelutottak, Szrnecz Jakab már vérében eszméletlenül hevert és pár perc múlva meghalt.

A csendőrség gyanúja Pinterics Ivánra irányult, akit letartóztattak. Pinterics a csendőrségen bevallotta, hogy Dobosics Gyurá pleszkoci lakost bujtotta fel apósa meggyilkolására, Dobosicsnak háromezer dinárt ígért, ha apósát megöli és előlegül 1200 dinárt adott neki.

A szombori törvényszék csakoveci kirendeltsége október 6-án tárgyalta a bűnügyet és Dobosics Gyurát életfogytiglani fegyházra, Pinterics Ivánt gyilkosságra való felbujtás miatt kötél általi halálra ítélte. Szrnecz feleségét, Szrnecz Máriát a törvényszék bizonyítékok hiánya miatt felmentette.

A felelősségi bíróság Aranicki tanácsa ezévi június 23-án kitűzött tárgyalását elnapolta és a bizonyítás kiegészítése végett szerdán és csütörtökön helyszíni tárgyalást rendelt Csakovecra.

A tárgyalás folyamán szenzációs fordulat állott be, amennyiben a nagyszámúban kihallgatott tanúk, sőt maguk a vádlottak is terhelő vallomást tettek Szrnecz Mária ellen, akiről kiderült, hogy az egész gyilkosság értelmi szerzője volt.

A felelősségi bíróság megváltoztatta az elsőfokú ítéletet Dobosics Gyuró büntetését 15 évre, Pinterics Iván halálra ítéletét életfogytiglani fegyházra változtatta át, míg a törvényszéken fel-

mentett Szrnecz Máriát életfogytiglani fegyházra ítélte. A vádlottak az ítéletet nyugodtan fogadták.

Az ügyész és a védők semmiségi panaszt jelentettek be.

Feloszlatják Csehszlovákiában a fasiszta szervezeteket

A Cserny-kormány leszámol Gajdáékkal

Prágából jelentik: A Narod értesítése szerint a Cserny-kormány elhatározta, hogy

a legközelebbi napokban erőszakos uton feloszlatja a fasiszta szervezeteket,

meltek az utóbbi időben egyre agresszívebben léptek föl a kormány ellen.

A lap bejelenti, hogy a nemzeti demokrata párt

a nemzeti államhíű fasizmus erőszakos elnyomása ellen a leg-erősebben állást fog foglalni a parlamentben is,

mert ez a mozgalom elsősorban az államellenes kommunista párt ellen irányul.

A prekomurjei vendek

nem egyesülnek az evangélikus szlovákokkal

Evangélikus kulturünnep Murszka-Szobotán

Murszka-Szobotáról jelentik: Lélekemelő ünnepély volt szeptember 12-ikén Murszka-Szobotán. A prekomurjei evangélikus egyházmegye Diák-Otthonát avatták fel ünnepélyes keretek között.

Az ünnepélyen résztvettek dr. Popp zagrebi espereslelkész, az SHS királyságbeli német-magyar-vend evangélikusok zsinatának egyházi elnöke, dr. Savia Lubljanaí egyetemi tanár, Sestarcic légrádi lelkész, a zsinat jegyzője, Lic Goschenhofer radkersburgi lelkész, a különböző hatóságok, egyházak képviselői, az evangélikus egyházmegye összes lelkészei, felügyelői, kántortanítói és Murszka-Szobota intelligenciája csaknem teljes számmal.

Dél előtt fél tíz óraker ünnepi istentisztelettel kezdődött az ünnepély a murszka-szobotai evangélikus templomban. Dr. Popp horvát nyelven tartott gyönyörű beszédet. Dr. Musterné Hima Jolán szép szlováknyelven emelte az áhitatot, Heiner Géza hódosi lelkész magyar nyelven prédikált. A közönség egy

részének, amely már nem fért be a templomba, Soštarić légrádi lelkész prédikált vend nyelven. Ezután az egybegyűltek a Diák-Otthon épületéhez vonultak. Az ifjuság éneke nyitotta meg a felavatási ünnepélyt. Ezután Sittár Károly bodonci lelkész tartotta meg az avatási beszédet. Lukár Ádám puoncii lelkész kegyelettel emlékezett meg az Otthon alapítójáról, Kubar Ferencről. Durvas Aladár krizevcii lelkész tartott még beszédet, majd Godina István és Kovács Károly lelkészek áldást mondtak az Otthonra. Bagár Iván gimnáziumi tanuló alkalmi költeményt szavalt el nagy készültséggel, majd Benkó József egyházmegyei felügyelő átvette az egyházmegye tulajdonába a Diák-Otthon. A lélekemelő ünnepélyt az »Erős várunk« hangjai rekesztették be.

Az ünnepélyt a Dobray-szállóban ebéd követte, melyen mintegy százötvenen vettek részt. Az ebédén számos felkészöntő hangzott el.

Az egész ünnepélynek befejező moz-

zanata volt a délutáni vallásos előadás a templomban. Csizsár János zeneművész orgonajátékában, Rituper Gizella és Pojbics Margit szép szólóénekeiben, Rituper Gizella megkapó szavalatában gyönyörködött a közönség. Dr. Popp lebilincselő beszédében beszélt a reformációról általában, Soštarić lelkész pedig a prekomurjei nép hivatását méltatta.

Délután az egyházmegye lelkészei, felügyelői és más vezetőemberei rögtönzött értekezletet tartottak, amelyen állást foglaltak a noviszadi egyházkerületi zsinat választmányának a szlovák és német evangélikusok egyesülése tárgyában hozott határozatának azzal a részével, amely különösen a prekomurjei evangélikusokat érinti.

Mint hogy a prekomurjei evangélikus egyházmegye kezdettől fogva nem helyeselte az SHS királyságbeli ágostai hitvallású evangélikus egyháznak nyelvek szerint való szétdarabolását, az értekezlet örömeinek adott kifejezést, hogy a szlovákok végre mégis keresni kezdik a jugoszláviai csekélyszámu evangélikus egyházközségekkel való kapcsolatot.

A prekomurjei egyházmegye a többségben levő német-magyar evangélikusokhoz csatlakozott annyival inkább, mert az egyházmegye három egyházközsége kifejezetten magyar, egyik egyházközség felerészben német és a vendek sem értik meg a szlovákok nyelvét, mert a szlovákok az északi szlovákokhoz, a vendek pedig a déli szlovákokhoz tartoznak. Territoriális tekintetben a szlovákok nagyon messze esnek a prekomurjei evangélikusoktól. Tiltakozik az értekezlet az ellen, mintha a prekomurjei evangélikusok valaha a szlovák egyház kebelében lettek volna és így az egyesüléssel viszakerülnének. A lehátározottabban visszautasítja és elítéli az értekezlet a szlovákoknak azt a testvériellen eljárását, hogy folytonosan alkuszának a prekomurjei evangélikusokra a prekomurjei evangélikusok nélkül, hogy semmibe sem veszik az egyház drága áron szerzett autonómiáját, amely kiterjed arra is, hogy az érdekelte egyházközségeket, egyházmegyéket csak ezeknek meghallgatása után lehet valamely felsőbb hatósággá egyesíteni.

Meglopott emberek

Írta: Némethy László

Tétován ödöngött a homályos kültelki utcákon és azon gondolkodott, hogy az utolsó tíz dinárját hogyan ossza be, hogy a legszükségesebbekre legalább jusson. Kenyér, cigaretta, megymás... Ez volt az utolsó pénze, amit erre a napra meg tudott menteni és nem akarta fölöslegesen elkölteni.

Mikor néhány héttel ezelőtt a főnöke könyörtelenül a szemébe mondta, hogy arra a kenyérre, amit eddig ő kapott, ezentúl neki lesz szüksége, akkor nem tudta teljesen átérezni a helyzete komolyságát. Volt egy kevés megtakarított pénze, nem sok, de elég ahhoz, hogy egy visszatérő gondolatot elhessegesen.

— Majd csak lesz valahogy — vigasztalta saját magát és hitt. A reménytelen helyzetű emberek fanatikus, vad hitével bizott abban, hogy valami előnyös változás fog történni. Csak akkor döbbsent a valóságra, mikor elédkedett az utolsó tíz dinárhoz és a megálmodott szerencse még mindig késett.

— Hát vége ennek is — vágta föl dacosan a fejét — jöjjön a nyomor.

— Minek? Miért? Egyszer ugyis vége lesz.

De ma őszintén megijedt.

— Tíz dinár! Mi az? semmi. És mi lesz holnap és holnapután? Igen, mi lesz holnap? A nyomor ugy ásitott rá közvetlen közelből, mint egy óriási ragadozó száj, amely előbb-utóbb elnyeli. Ugy feketedett elé a jövő, mint az a rosszul világított utca, amelyen fáradtan cipelte elkínzott testét egy sehol nem létező cél felé...

Valami megmagyarázhatatlan kép-

zettársítás folytán észébe jutott az eddigi élete.

— Az is éppen olyan, mint ez az utca. Mögöttem alig egy-két fényesebb pont, előttem? — a semmi. Végignézett az utcán, amelynek a végét nyomtalanul nyelte el a bus, őszí este... egy pillanatra szédülten támaszkodott a legközelebbi ház falának... hirtelen kínzó vágy rohanta meg: lehullani a földre, nem törödni semmivel, csak sirni, sirni, sirni... Siratni a multat, az eltközölt fiatalságot... a bűnöket... a nem teljesült álmokat... mindent... mindent...

A nyomor, a pénztelenség mindig gyermekké tette. Tulajdonképpen, ha pénze volt, akkor sem volt más, mint egy gyámoltalan gyerek, de akkor a penze átsegítette a kisebb akadályokon, de ha a pénze elfogyott, a legkisebb gát előtt is összeroppant, nem volt ereje küzdeni. Fáradt lett, melótt hozzákedett volna a küzdelemhez. Olyankor ide menekült. Ide a homályos kültelekre, ahol senki sem zavarta, ahol álmodhatt, ahol az élet nem állított elé kiáltó ellentéteket és ahol az életnek éppen olyan szomorú, kifosztott vándorai életek, mint ő. Itt elfelejtette a maga bánatát...

Egy homályos szatócsüzlet elé ért, amely hunyorgatva bámult az utcára. Benézett az üzletbe, ahol egy busladt gázlámpa terített kísérteties árnyékokat a rendetlenül fölhalmozott ládákra, zsákokra, de senkit sem látott. Érdeklődve kezdte nézegetni a pulton szertesztét heverő holmikát és találgatta, hogy mi nek mi lehet az ára.

— Sajt — szikkadt turó, hering, pfuj! — Egyszer gyermekkorában megbetegedett a heringtől, azóta nem tudta enni. Minden-minden nagyon rosszul nézett ki a kis, züllött boltban, vigasztalanul szomorú kép volt, mint a falusi temetőkön az őszí alkonyat...

Hirtelen benyitott.

Nehéz, áporodott szag és furcsa meleg fogadta. A zajra valahonnan a ládák mögül vén, pápaszemes ember csoszogott elő és mogorván kérdezte, hogy mit akar. Mégegyszer körülnézett, aztán csak kenyeret vett. Egy fél kilót. És hogy megengesztelje a barátságatlan öreget, hozzátette:

— Maholnap már azt sem fogunk tudni venni, olyan drága.

Az öreg ránézett a pápaszeme fölötte, de látta, hogy a fiu komolyan mondja, ő is barátságosabb lett.

— Hát bizony, bizony, magam sem tudom már, hogy mi lesz. Olyan drága minden, hogy alig lehet megfizetni.

— Szegény öreg — lopódzott a fiu szívébe a részvét — milyen gyámoltalan. — Észébe jutott az apja, aki a felvidéken éppen ilyen nehezen küzd az életért. Érezte, hogy keserű lesz a szája, mikor az élet igazságtalanságait ilyen közvetlen közélről, ilyen élő valóságban látja, tehetetlen düh fogta el, könnyes kétségbeesés, mikor arra gondolt, hogy ő sohasem fog tudni ezen segíteni, mert ez maga az Élet.

Szerette volna megsimogatni az öreget, szelíd szavakkal megvigasztalni, hogy érezze, hogy vele dobban a szíve, de mert az élet belénevelt egy kis cinizmust is, nem tette, mert félt, hogy az öreg nem fogadná megértéssel.

— Hány éves a bácsi? — kérdezte hirtelen.

— Hatvanhét.

— Hatvanhét — ismételte a fiu — és hogy dolgozik, hogy fárad.

— Hát élni csak kell, de bizony nagyon megszenvedek érte — panaszkodott az öreg és fáradtan nyult a pénz után, amit a fiu nyujtott felé. Eltette a kopott bőrtárcába, a rendetlenül fölhalmozott ezreszek, züllött százások kö-

zé és halkán motyogva számolta, amit visszajár.

— Háromszáz... négy... meg egy... tíz... husz... huszonöt meg huszonöt az ötven... hatvan... kilencven...

A fiu egy pillanatra megszedült.

— Az öreg elnézte a pénzt — rohant benne végig az öröm. — Csak nem szolok és meleg vacsorát ehetem ma is, holnap is... Istenem, mit tegyek?!... Enni... élet... meleg vacsora — gondolta szédülten a vágtyól.

Lehunyta a szemét és akkor ismét megjelent előtte az apja képe, az apjéé, a szegény, elfáradt szatócsé, aki talán éppen ilyen ügyetlenül csapja be magát.

Hirtelen jött elhatározással visszadadta a pénzt.

— Csak tíz dinárt adtam — mondta meg remegő hangon. És boldogan, fénylő szemekkel nézett az öregre.

— Ejnye, ejnye, hogy elnéztem — motyogta az öreg. — De nem is esoda, hisz öreg vagyok már — azzal egykedvűen nyult a pénz után és visszavette a fölösleget.

A fiut meglepte ez a közöny. Bántotta. Boldog, örömsős köszönetet várt.

— Számár vagyok. Ostoba, szentimentális bolond — gondolta dühösen.

Az ajtónál megállott és visszafordult. Az öreg akkor csoszogott el a ládák megett. A fiu hirtelen körülnézett és gondolkodás nélkül belenyult a heringes hordóba, amely az ajtó mellett állt és kikapott egy heringet.

Aztán kilépett.

Az uccán egy pillanatra megállott. Az ucca csendes volt és szinte valószínűtlenül elhagyatott.

A heringet átdobta a tulsó oldalra aztán egykedvűen belcharapott a kenyérbe.

KISEBBSÉGI ÉLET

A szlovenszkói magyar színészetet, mely udvalevőleg a legnagyobb nehézségekkel küzd, újabb veszedelem fenyegeti: a szlovenszkói teljhatalmu minisztérium utasította Faragó Ödön Pozsony —kassai színigazgatót, hogy társulatának új tagját, akik magyarországi illetőségűek, bocsássa el. A minisztériumnak ez a rendelkezése, amelyet már tudattak Faragó igazgatóval, egyformán súlyosan érinti úgy az igazgatót, mint az eltávolítandó színészeket. Faragónak husz magyarországi illetőségű tagja van, akik közül a minisztérium rendelkezése értelmében neki kell kiválogatnia, hogy kiknek a szerződését bontsa fel. Elképzelhető milyen dilemmában van a magyar színigazgató: ha elbocsájtja a magyarországi illetőségű színészek egy részét, nem tud helyettük szlovenszkói illetőségű színészeket szerezni, tehát hátrányosan befolyásolja a társulat műsorának összeállítását, veszélyezteti a repertoár teljességét. A minisztérium rendelkezéséről a pozsonyi Reggel így ír: »Véleményünk szerint most, nyolc évvel a csehszlovák állam megalakulása után nem lehet már kulturális szempont az, hogy művészetet magyar nyelven és nem szlovenszkói illetőségű emberek csináljanak. A művészet nincsen nyelvi vagy politikai határokhoz kötve és nem az illetősége, hanem a tudása dönti el, hogy valaki művész-e, vagy sem. A szlovenszkói magyar színjátszásnak ilyen formában való megítélését be kellene már szüntetni és mi erősen hiszünk, hogy a minisztérium meg fogja változtatni ezt az intézkedését.«

*

Vajda Sándor, volt román miniszterelnökkel érdekes beszélgetést folytatott egy erdélyi magyar újságíró:

— Mit szól kegyelmes uram a Petrovici-féle iskolarendelethez? — kérdezte az újságíró.

— Mint jó román csak örvendhetek, hogy miután a magyar kormánynek annak idején sikerült a magyar zsidókból tisztayérű Árpád-ivadékot gyurni, az Anghelescu nyomán haladó Petrovicinek — aki máskülönbén művelt és szimpatikus európeér — sikerülni fog ugyanazokat a zsidókat telivérű román nemzeti Traján-ivadékká nevelni. De különben mit panaszkodnak a zsidók és a magyarok? Amíg őket kényszer utján arra szorítják, hogy megtanulják a román nyelvet, hogy annak idején ne csak felvegyék a konkurrenciát a román ifjakkal, hanem szabadversenyben — miután a német és magyar nyelvet már bírják — ők kerekedhessenek felül, addig mi románok harmadrendű állampolgárok vagyunk, mert nekünk a hazafiasság nevében ültva van gyermekeinket a német vagy magyar nyelvre megtanítanunk, ha csak nem rendelkezünk elég vagyonnal, hogy bönnokat és nevelőket tarthassunk«.

*

Az erdélyi katolikus egyház részéről, mint a bukaresti lapok jelentik, Majláth Gusztáv gyulafehérvári püspök kap helyet a román szenátusban. A reformátusok Makkay püspököt, az evangélikusok Teutsch főesperest, a zsidók Niemerower főrabbit küldik a szenátusba.

*

Az elmúlt tanévben történt, hogy a román kormány betiltotta az aradi német iskola első osztályának működését, azzal az indoklással, hogy nincs a törvényben megkivánt számú növendéke. Az idén az aradi németiség küldöttsége felkereste Petrovici közoktatásügyi minisztert, aki megígérte, hogy az iskola megnyitását engedélyezni fogja. A kedvező hírek hatása alatt az aradi német elemi iskola igazgatósága meghirdette az első osztály megnyitását és elfogadta az első osztályba jelentkező beiratkozásokat. Ugy volt, hogy már a napokban meg is nyílik az első osztály, amikor rendelet érkezett Petrovici temesvári főigazgatótól, aki arra való hivatkozással, hogy az iskola-megnyitást engedélyezéséről semmiféle miniszteri ren-

delkezést nem kapott, további intézkedésig eltiltotta az első osztály megnyitását. A váratlanul jött betiltás nagy konsternációt keltett és élénk tilakozást váltott ki az aradi németiség körében.

Alekszandar király Párisba érkezett

Ófelsége utközben kihallgatáson fogadta Nincsićs külügyminisztert

Párisból jelentik: Ófelsége Alekszandar király pénteken reggel Péter trónörökösrel Párisba érkezett. A pályaudvaron Doumergue köztársasági elnök nevében Lasson tábornok üdvözölte a királyt.

A király csütörtökön éjjel 11 órakor Lausanne-n keresztül utazott Párisba. Nincsićs külügyminiszter Genfből autón Lausanneba ment és felhasználta azt az időt, amíg a vonat az állomáson áll, referált Ófelségének a legújabb genfi események-

Nyomban küldöttség kereste fel Boneu Vazul prefektust. A prefektus megnyugtatta a küldöttséget és megígérte, hogy sürgősen intervenniál a német iskola érdekében.

ről. Nincsićs külügyminiszter Lausanneból visszatért Genfbe és ott a sajtó képviselőinek a király utazásáról annyit mondott, hogy Ófelsége nemrég lefolyt állkapocs-gyulladás miatt konzultálni akar párisi fogorvosával.

Nincsićs külügyminiszter szintén Párisba szándékozik utazni és valószínű, hogy a genfi ülészek befejezése után egyenesen a francia fővárosba fog menni néhány heti pihenőre.

A spanyol hadsereg Alfonz király lemondását követeli Gyengének tartják az uralkodót a Primo de Riverával való leszámolásra

Londonból jelentik: A Daily Express fantasztikus részleteket közöl a legutóbbi spanyol katonai lázadásal kapcsolatban. A lap értesülése szerint a zendülés kitörésekor Primo de Rivera megfenyegette Alfonz királyt, hogy kikiáltja a köztársaságot.

ha az uralkodó nem írja alá a direktorium rendeletét a tüzérségi iskolák megszüntetéséről.

A Spanyolországból érkező hírek szerint

a spanyol hadseregben változatlanul ellenséges a hangulat Primo de Rivera irányában és számítani kell azzal, hogy rövidesen újabb katonai zendülések lesznek.

Miután Alfonz király gyengének mutatkozott a Primo de Riverával való leszámolásra, a hadsereg és a nép azt kívánja, hogy a király mondjon le egyik fia javára,

akitől inkább remélik, hogy teljes eréllyel fog fellépni a diktátor ellen.

A tüzérsztek lázadásának leverésével nem szüntek meg Spanyolor-

szágban a politikai mozgalmak. Minden jel arra mutat, hogy a közeljövőben döntő fordulat fog bekövetkezni, melyet siettet Alfonz király és Primo de Rivera között felmerült rendkívül éles ellentét. Ha ezt az ellentétet a közeljövőben nem sikerül simán elintézni,

a beavatottak szerint Alfonz király le fog mondani, a királyi hatalom gyakorlását a királyné veszi át.

Az előjelek szerint a diktátor egyelőre nem meri kenyértörésre vinni a dolgot, ami abból is kitűnik, hogy Primo de Rivera a csütörtöki napon kihirdette a királynak azt a rendeletét, hogy

néhány magasrangú tüzérsztek kivételével az összes letartóztatott tiszték szabadonbocsájtását rendeli el.

A diktátor Olaszországgal való szorosabb viszony kiépítésével igyekszik pozícióját megszilárdítani és ezért kötötte meg Mussolinivel azt a titkos megállapodást is, amely a tangeri kérdésre vonatkozik.

Védelmi jellegű

francia csapatösszevonások az olasz határon

A francia kormány megtagadja az olasz emigránsok kiadását

Párisból jelentik: Illetékes helyen a legutóbbi olasz-francia konfliktus veszedelmét nem látják akutnak, Franciaország mégis nagyszabású intézkedéseket tesz az imperialista és támadó olasz külpolitikai törekvések meggátolására és az esetleges meglepetések megelőzésére.

A francia kormány a legutóbbi napokban igen nagy csapatösszevonást fogantatosított az olasz határon.

és elrendelte a határforgalom ellenőrzésének megszigorítását. Hír szerint

a francia Alpesebben hat francia hadosztályt vontak össze, a francia erődítésekhez a tüzérség felszerelését és technikai berendezését megerősítették.

Illetékes helyen a csapatösszevonásokkal kapcsolatban hangsúlyozzák, hogy

Franciaországnak nincsenek támadó szándékai, hanem csupán védekezni akar esetleges meglepetések ellen.

amelyekkel az olasz imperializmus és a legutóbbi fasiszta támadások Franciaországot fenyegetik.

Párisból jelentik: Briand és Mussolini találkozására megbeszéltek tekinthető, miután sem a francia diplomácia, sem a sajtó nem hajlandó Rómával a tárgyalásokat az olaszok által kívánt módon megkezdeni. A radikális képviselők azt tervezik, hogy Mussolini támadásait a parlamentbe fogják visszautasítani.

A Paris Soir értesülése szerint az olasz fasiszta párt munkáruhába öltözött fasiszta terroristákat csempész át Franciaországba

azzal a feladattal, hogy részint elhallgattassák az antifasiszta párt vezetőit, részint, hogy olyan akcióba ugrassák be a Franciaországban élő olaszokat, amelyek arra kényszerítenék a francia kormányt, hogy az antifasiszta olasz munkások szervezetét feloszlassa.

A kettős birtokosok és a must

A javadalmi hivatal külföldieknek tekinti a kettős birtokosokat

A szubotcai városi javadalmi hivatal új szabályzata szerint a must után métermázsánként egy dinár, a szőlő után métermázsánként hetven para illetéket kell fizetni a termelőknek, a külföldről behozott must után azonban métermázsánként négyszáz, a szőlő után pedig kétszázötven dinár fizetendő. A javadalmi hivatal, amikor életbelépett az új szabályzat, a kettős birtokosokat is külföldieknek tekintette és azon szubotcai szőlőtermelőkkel, akiknek birtokuk akár egészben, akár részben Magyarországra esik, négyszáz, illetve kétszázötven dinár illeték megfizetését követeli.

A szubotcai kettős birtokosok sérelmesnek találták magukra nézve a szabályzat ilyen értelmű alkalmazását és pénteken küldöttségileg felkeresték dr. Evetovics Mátyás polgármesterhelyettes, akitől kérték, hogy intézkedjen a javadalmi hivatal szabályzatának megváltoztatása iránt, mert a szubotcai kettős birtokosok nem tekinthetők külföldieknek.

Evetovics polgármesterhelyettes megígérte, hogy javasolni fogja a kiszélesített tanácsnak a javadalmi hivatal szabályzatának módosítását.

Négy és fél évre

visszamenőleg vetik ki Szubotcán a forgalmi adót

A vajdaság népe úgy látszik soha nem lesz kész az adófizetéssel. Akármennyi adót fizet is valaki, minduntalan újabb adókat vetnek ki, még pedig visszamenőleg. A gazdasági élet alig kezd lábadozni, jön a pénzügyi kormányzat olyan követelésekkel, amelyeket megfizetni képtelenség s alapszámban rázkódtatja meg a gazdasági életet. Utólag, évekre visszamenőleg vetették ki és hajtották be a hadi és védelmi, a kereseti adókat, az alkalmazottak negyedosztályu kereseti adóját és most következik a — forgalmi adó kivétele.

Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy 1923 október elsejétől 1925. év végéig, tehát két és negyedévre vetik ki visszamenőleg a forgalmi adót. Ez a hír nagy rémületet keltett a szubotcai kereskedők és iparosok közt és a rémületet csöppet sem alkalmas eloszlatni az a hivatalos értesítés, hogy nem két évre, hanem négy és negyedévre visszamenőleg 1921 október 1-től kezdve.

Ezzel szemben kevésbé vigasztaló, hogy a forgalmi adó bizottsági kivétele azoknál történik meg, akiknek évi forgalma meghaladja a 360.000 dinárt, tehát havi 30.000 dinárt. Minthogy havi harmincezer dinár forgalma minden kereskedőnek és iparosnak van, ez az adó kivétel minden kereskedőt és iparost sújt. Az a közlés, hogy évi 36.000 dináron fölül már bizottságilag vetik ki a forgalmi adót — sajtóhiba volt.

Gyilkosok között

Rélics Julka, a halálraítelt becskerek méregkeverő tancolva, dalolva kész a halálba menni — A 15 évi fegyházra ítelt Jakabos László mozsizínésznek készült — Mindketten ártatlannak érzik magukat — Jakabos bizik mielőbbi kiszabadulásában, Rélics Julka szeretne mielőbb meghalni

— **Látogatás a becskerek fogházban** —

A becskerek ügyészégi fogháznak két rendkívül érdekes lakója van, akiknek sorsa iránt az egész becskerek, sőt az egész bánáti közönség is osztatlanul nagy érdeklődést tanúsít. Mind a kettőt gyilkosságért ítélte el a becskerek törvényszék, az egyiket tizenöt évi fegyházra, a másikat kötél általi halálra. Az első Jakabos László, tekintélyes földbirtokos család gyermeke, aki egy páratlanul izgalmas szerelmi dráma középpontjába került és akit azért ítéltek tizenöt évi nehéz rabságra, mert megleste vetélytársát és egyetlen kézzel hátról ledöfte, úgyhogy a szerencsétlen szerelmes azonnal meghalt. A másik fogoly, akit a törvényszék kötél általi halálra ítelt, Rélics Julka, a híres becskerek méregkeverő. Azzal volt vádolva, hogy két férjét, lányát és fiát méreggel megölte, hogy vagyonuk az övé lehessen. A bíróság csak a második férjének és huszéves fiának meggyilkolásában mondta ki bűnösnek, első férje és tízéves leánykaja megölését nem lehetett rábizonyítani, de ez is elegendő volt a halálos ítélet kimondásához.

Az államügyészségtől sikerült engedélyt kieszközölnünk, hogy beszélhesünk Jakabos Lászlóval és Rélics Julkával, a fogház két legnevezetesebb foglyával.

A fogház ajtaja be van zárva, fegyveres fogházőr nyitja ki, bekalauzol a fogházigazgató irodájába, az igazgató az őrmesternek ad utasítást, aki elvezet a »beszélgetőbe« és intézkedik, hogy jöjjenek le a foglyok: először Jakabos, azután a halálraítelt Rélics Julka.

Mozsizínész, pék, nyomdász és — gyilkos

Egy perc alig múlt el, mikor a szobába lép egy szelidarcu, szőke, megnyerő tekintetű, husz-huszonkét évesnek látszó fiatal ember, intelligens, szelíd mosollyal udvariasan meghajtja magát és bemutatkozik:

— Jakabos vagyok.

Öltözete egyszerű, de tiszta, gallér nincs rajta, ingujjban van, előtte hosszú munkáskötény. Nem tehetek mást, kezét nyujtok ennek a szimpatikus arcu, nyílt tekintetű, fiatal gyilkosnak, akinek szeméből, hangjából jószág és szelidség árad, aztán leülünk egymással szembe és beszélgetünk.

— Mivel tölti napjait — kérdeztem — látom, dolgozik.

— Igen, most a nyomdász mesterséget tanulom — feleli mosolyogva — a pékséget már kitanultam. Nagy öröm nekem a munka, ha nem dolgozhatnám, igazán nem tudom, mit csinálnék. Talán ki sem bírnám.

— És mit gondolsz, ha kiszabadul, folytatni fogja valamelyik mesterségét a kettő, vagy három közül, amit kitanult?

— Nem tudom. Régi tervem egészen más volt.

— **Mozsizínész akartam lenni, úgy éreztem, különös tehetségem van rá, de ennek most már vége.**

És lemondó sóhaj hagyja el az ajkát. Végignézek rajta még egyszer: csakugyan olyan, mint egy mozsizínész; intelligens szép férfiarc, hasonló Valentinóhoz, nyulánk magas termet, megnyerő, elegáns jelenség. Talán világhírré tett volna szert, talán milliókat keresett volna dollárokban, ki tudja... ha ez a gyilkosság nem jött volna közbe...

„Nem szerettem azt a lányt“

— Mondja, kérem, Jakabos ur, de egész őszintén: nagyon szerette azt a lányt, akiért embert ölt?

Egy pillanatra elmereng, tekintete messze jár, talán Pozsony felé, ahol most az a lány lakik. Aztán nyugodtan mondja:

— Hogy szerettem-e? Nem, uram, az nem volt szerelem. Soha sem vettem volna feleségül. Nem volt hozzám való... nincs intelligenciája... De csinos volt,

tetszett nekem, szívesen töltöttem vele azt időmet... És különben is... nem ömiatta öltem...

— Hanem?

— Az úgy történt, kérem, hogy azt a fiút a lány nem szerette, ki is utasította a házból, félévig nem is jött, én meg majdnem minden este ott voltam. Egy este aztán váratlanul megjelent. A lány anyja hívta meg, de a lány nem tudott róla. Viszont az este az anya hozzám nagyon hideg volt, úgyhogy elhatároztam: többet oda nem megyek. Én el is bucsúztam, ott hagytam a másikat, elmentem... Eszembe jutott az uton, hogy ez a szegény fiú, aki nekem igazi barátom, örülden szelmes és énrám féltékeny... Gondoltam megvárom és megmondom neki, hogy nyugodt lehet, nekem a lány nem kell, tőlem ne féltesse, én nem is jövök többet hozzájuk. De ő nem hitt nekem, goromba volt, majd kezét emelt rám... megütött. Veszekedés következett és úgy látszott legyőz, mert ő volt az erősebb, és végez velem. Az utolsó percben kirántottam a zsebkésemet és szurtam... önvédelemből. A szurás tragikus volt. Szegény barátom meghalt... megölte... gyilkosa lettem, akaratomon kívül.

A szeme könnybe lábad, a hangja el-ful, elhallgat...

— Hány éves volt akkor?

Siratja az ifjuságát

— Husz éves multam, most huszonkettő vagyok. És ha le kellene töltenem azt a tizenöt évet, odalenne az ifjuságom. Mint öreg ember kerülnék ki innen. Ez kétszeres, sőt tízszeres büntetés. Erre nem gondoltak a bíró urak... De bizom benne, hogy már nemsokáig kell itt ülnöm. A tábla új bizonyítást rendelt el. Még az ősszel meg lesz az új tárgyalás és akkor, ha isten is úgy akarja, megint szabad ember leszek.

— Lelkileg hogyan érzi magát?

— A lelkiismeretem tiszta. Tudom, hogy ártatlan vagyok, ezért bírom nyugodtan viselni sorsomat. Büntetlen, tiszta lelkiismeret nélkül meg kellene örülnöm. Az éjszakáim így is nyugtalanok, keveset alszom, gyötör a tudat, hogy tizenöt évre vagyok elítélve, hogy gyilkosnak nyilvánítanak. Én, Jakabos László, becsületes uri család gyermeke, aki soha senkit meg nem bántottam, most én gyilkos vagyok...!

— Milyen az élet a fogházban? Milyen a táplálkozása? Kik a társai a cellában?

— A fogházi viszonyok a körülményekhez képest kielégítőek. Tisztaság van, nem bánnak velünk rosszul, az ételmezés kielégítő. Reggel leves, délután leves és főzelék, este főzelék, kétszer egy héten hus. És minden napra félkiló kenyér. A társaim? A fogházigazgatóság jóvoltából csak intelligensebb emberek kerülnek velem össze. Négyen-ötven vagyunk egy cellában, délután öttől este nyolcig elbeszélgetünk. Nyolckor le kell fektüdni, reggel héttől délután ötig pedig dolgozom a műhelyben...

Megszoritottam melegen a kezét, vigasztaltam, biztattam. Ha ártatlan, ki fog szabadulni. Bucsuzásul arra kért, küldjenek neki néha egy-két könyvet. Szeretne olvasni. Megígértem és holnap küldök is neki. Aki segíteni akar rajta, küldjön szintén neki könyveket. Olvasni szabad a börtönben...

A halálraítelt

Jakabos visszamegy a börtön nyomdájába, egy perc múlva jön Rélics Julka, a halálraítelt. Magas, erős, barna, negyvenéves asszony, elegánsan öltözve. Diszkrét, szürke virágos pongyola van rajta, kivágott fekete, magassarku, szarvasbőr cipő, barna selyemharisnya. Feje piros selyemkendővel bekötve.

Meg van lepve, hogy idegen keresi, de mikor megtudja, hogy újságíró vagyok, készségesen ad »interjút.«

— Már nemsokára egy éve lesz, hogy elítéltek kötél általi halálra és még nem került az ügy a tábla elé. A múlt héten ittjárt a főállamügyész ur, megkértem, sűrűsége meg, szeretném, ha minél előbb vége lenne: vagy-vagy...

Tancolva, dalolva a halálba...

— Nem fél a haláltól? — kérdeztem.

— Nem, uram — mondja határozottan — akár holnap mennék a hóhér elé. **Teljesen nyugodtan néznék a halál szemébe, tancolva, dalolva mennék a halálba, ha már mindenképpen meg kell halnom.** Mert ártatlan vagyok és tudom, hogy az Ur odafelel az égből igazságosabban fog ítélni, mint a földi bírónak. **Én nem öltem meg az uramat és a gyermekemet, ha megírtam volna, már régen nem élnék. Végeztem volna magammal.** Az ártatlanság tudata tartja bennem a lelket, ez ad reményt a jövőhöz, a szabaduláshoz. Ha pedig reményemben csalatkozna, ha a felső hatóságok helybenhagynák az ítéletet, **ha ártatlanságom dacára mégis meg kell halnom, akkor hadd jöjjön a halál minél hamarabb. Százszor jobb halottnak lenni, mint élni úgy, ahogyan most élek.**

A szörnyű egyedüllét

— Olyan rossz sora van a fogházban?

— Uram, két év óta egyedül élek bezárva egy szűk cellába. Senkivel egy szót nem válthatok, senkit nem láthatok, az egyedüllét a legborzasztóbb, a legelviselhetetlenebb. Hányszor kértem, adjanak mellém még valakit, hogy az elhagyatottság szörnyű érzésétől megszabaduljak, de hiába. A másik cellában ötven vannak, miért ne jöhetne az egyik az én cellámba? Nem engedik, nem tudom, miért?

— Nem szokott olvasni?

— Azelőtt. Most már nem tudok. Nem értem, amit olvasok. Összezáva-

rodnak a gondolataim. A sok gond, uram, a sok szörnyű gond...

— Mik azok a gondok? Hiszen a haláltól nem fél...

— Attól nem. De arra gondolok egyre, mi lesz velem, ha kiszabadulok. Volt üzletem, most nincs, volt szép lakásom, most nincs, volt butorom, ruhám, minden elveszett. Volt uram és volt gyermekem... — itt a szava zokogásba fullad.

— Hát hova lett mindene, ingósága, pénze, vagyona?

— Kifosztottak a rokonaim. Ők az okai mindennek. Ők juttattak a börtönbe, ők tették tönkre az életemet, ők akarnak a bitófára juttatni, csak hogy vagyonkám az övék lehessen.

— Maga még fiatal és erős. Ha kiszabadul, újra kezheti az életet.

— Ha kiszabadulok... De addig tönkremenek az idegeim. Látja, két éve ülök itt és férfira, szerelemre sohasem gondolok. Leromlottam belsőleg, az idegeim fel vannak őrölve, ha az Ur isten úgy akarja, hogy ártatlanságom kiderüljön, mit kezdek akkor magammal? **Talán jobb volna mégis meghalni.**

„Inkább holnap, mint holnapután“

A könnyek mindig újra meg újra elöntik a szemét, de mindig erőt vesz gyöngeségén és bátran beszél. A beszélgetés végén megegyezik megismétli:

— Csak már vége lenne. **Inkább holnap, mint holnapután. Ha meg kell halnom, hát akkor végezzünk.** Dalolva mennék már holnap az akasztófa alá. Az én életem már ugyanis el van rontva örökre. Az Ur odafelel kegyelmesebb lesz árva lelkemnek.

A beszélgetésnek vége. Rélics Julka visszamegy magános cellájába. Utána nézek... a rövid szoknyát, a selyemharisnyát, a fess félcipőt látom még egy pillanatra... aztán a vasajtó bezárul mögöttem és Rélics Julka eltűnt, hogy cellájában, örjítő egyedüllétben várja a szabadulást... vagy a halált.

Dr. Heszlein József

Óriási csapatszállítások folynak Kinában

A kantoni vörös csapatok folytatják előnyomulásukat észak felé

Londonból jelentik: Szombatra várják Londonba a tengerészeti minisztérium megbízottai és a kínai kormány megbízottai között lefolyt tárgyalások eredményéről szóló jelentéseket. A tárgyalások a **Jangcsekiang folyón leoglalt két angol kereskedelmi gőzös visszaadásáról** szóltak és

**ezeknek a tárgyalásoknak ki-
menetelétől függ az, hogy An-**

glia elhatározza-e magát újabb diplomáciai lépés megtételére Kinában.

A Pekingből Londonba érkező jelentések szerint egyébként **a Peking—hankau vonalon óriási csapatszállítások folynak és a kantoni vörös csapatok folytatják előnyomulásukat észak felé.** Vucsang egyelőre még a szövetséges csapatok kezén van.

Döntő változás előtt áll Szovjetországnak

Angol jelentések szerint Trockij kerül Stalin helyére

Londonból jelentik: Angol forrásból jelentik Moszkvából, hogy **Trockij döntő lépésre határozta el magát.**

Trockij Zinovjevvel és Kamenevvel együtt ellenzéki blokkot alakít Stalin megbuktatására és abban az esetben, ha ez sikerült, akkor

Trockij kerülne a kommunista párthoz Stalin helyére és a népbiztosok tanácsának elnöki székét is Trockij foglalná el.

Londonban nagy jelentőségűnek tartják az Oroszországban küszöbön levő változást és utalnak arra, hogy

Trockijnak kitünő kapcsolatai vannak több angol politikussal, így Edward Grey-vel, valamint a mostani kormány több tagjával is, úgyhogy uralomra jutása esetén hamarosan létrejönne a megegyezés Anglia és Szovjetországnak között.

Lord Edward Grey egyébként csütörtök este hosszabb beszédet mondott.

Grey annak a reményének adott kifejezést, hogy hamarosan Oroszország is belép a Népszövetségbe, mielőtt elmúlt az a hatalmas belpolitikai krízis, amely most érte el Oroszországnak tetőpontját.

Kijelentette még Grey, hogy Franciaország és Anglia feladata a németek bizalmának megnyerése. Franciaországnak és Angliának olyan magatartást kell tanúsítania, hogy eloszlatható legyen az a bizalmatlanság, amellyel a német közvélemény egyrésze viseltetik a Népszövetség iránt. Végül annak a reményének adott Grey kifejezést, hogy Németország közreműködése nagy mértékben hozzá fog járulni ahhoz, hogy Franciaországban a legutolsó háborús aggályok is megszűnjenek.

NOTESZ

Etimológia. Ha igaz, hogy eredetileg minden szó hangutánzó szó volt, akkor a legvidámabb állat a világon a — jjuh!

Mennysorszá. Örök boldogság, olyan országban, ahol — rajtam kívül is van még egy isten?!

A gyöngykapuló nagyon elszegényedett és elment a kereskedőhöz, hogy vegye meg a gyöngyét. A kereskedő szakértőt kért.

Spanyol lóvag. Nemi nyomorúságban szerelmi alamizsnáért csúnyán megálázkodó csókproletár.

A szerzetes. Fiatal korában optikai csalódás érte — nem bírta elviselni, meghasonlott a világgal és kolostorba vonult.

Expresszionizmus. Hiába — a művészet mégis csak az ember ruhája: amíg Adám és Éva meztelenül ilyen, mint most, nem lehet kalapalaku cipőt és cipőalaku kalapot csinálni neki. A művészet kénytelen mértéket venni — és mértéket tartani.

Kritikus. A költő így szólt: »Pénzem nincs, hitem elhalt, erőm elhagyott, meghalok.« A kritikus azt mondja erre, hogy ez szép. — Szóval, neki tetszik, hogy a költő boldogtalan.

Isten felfedezése. Ugy érzem, hamarabb eljutok hozzá a benne való kételkedés révén, mint a benne való vak hit útján. A vallás a mennysorszában tudja őt — a tudomány mindenütt a világon keresi.

Manka. Amit nem csinállok szívesen.

Ember. Férfi és nő formáját kénytelen felvenni, hogy valami kis örömhöz juthasson, alamizsnaképpen, az élettől.

Mozi. A fül becsukódik, kitágul a szem.

Csodagyerek. Zongorázni ugyan nem tanult meg — de úgy meghízott közben, hogy a panoptikumban mutogatják. Végre is nem a gyerek a fontos, hanem a csoda.

Ősöm. Kinos, feszengő érzéssel megyek el az állatkertben a majomkertet előtt, elfordulva, mintha szórakozott volnék. Még köszönni talál — hát nem hallatlan, hogy az egyetlen állat az állatok világában, akiről kétségtelenül megállapították, hogy rokonom, egyben a legfiórtalmesebb állat? Kompromittál bennünket isten előtt ez az elszegényedett rokon — isten előtt, akinek azt hazudtuk, hogy két gyönyörűszép félisten az ősapánk-anyánk — Adám és Éva a paradicsomban.

Fajelmélet. Olyanféle szerepet játszik az állatok társadalmában, mint a zsidó az emberek közt. Miután pedig az emberek a majmaktól származnak — ki mondható, hogy az emberek általában hasonlítanak a zsidókhoz.

Örök gyanu.
— Ki volt az első férfi?
— Nem tudom.
— Micsoda? Hát Adám!
— Azt Éva mondja!

Hit. Nemcsak, hogy nem szabad — nem is lehet hitetlennek lenni. Aki istentől elpártolt, automatikusan kerül az ördög hívei közé.

Művek. Igen, igen, olvastam, nagyon jó, nagyon tehetséges — igazad van. És az a másik — igazad... — nem jó... **nincs megkomponálva... naiv... Hml**

Látod — és mégis! Vannak könyvek, amiket, ha elolvastam, megállapítom, hogy a könyv nagyon jó és értékes irodalmilag — de az egész irodalom nem nagy dolog. És vannak könyvek, amikről olvasás közben megállapítom, hogy

nem jó... nem helyes... téves... elhibázott... de közben azt érzem szüntelenül, hogy a költészet, az irodalom, valami szörnyű nagy dolog... nagyobb dolog tudományánál, politikánál, talán az egész életnél fontosabb...

No igen. Tudniillik előbbi olyan nagy tehetség — hogy utóbbi sokkal kisebb zseni nála.

Titkos megállapodás jött létre Mussolini és Primo de Rivera között

Olaszország kötelezte magát a spanyolok tangeri követeléseinek támogatására A spanyol kormány támogatja Mussolini középtengeri aspirációit — Fontos tárgyalások folynak Olaszország és Szovjetország között is

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* értesülése szerint Primo de Rivera spanyol miniszterelnök és a madridi olasz követ között a legutóbbi napokban döntő tanácskozások folytak. Az olasz követ, aki a nyár nagy részét San Sebastianban töltötte, Primo de Rivera meghívására Madridba jött, ahol

a spanyol és az olasz kormány között titkos megállapodás jött létre.

A megállapodás értelmében Olaszország kötelezte magát, hogy mindenben támogatni fogja Spanyolország tangeri követeléseit, amivel

szemben a spanyol kormány támogatja az olaszok középtengeri aspirációit. Az angol sajtó egyébként az olasz-román szerződés méltatásával kapcsolatban megállapítja, hogy Olaszországnak ismét sikerült keresztül vinni, hogy

Besszarabia anejiójának jogsultságát ezuttal sem ismerte el és így szabad kezét nyert az Oroszországgal szemben folytatandó politikáját illetően.

Olaszország és Szovjetország között fontos tárgyalások vannak folyamatban, amelyek azt célozzák, hogy Olasz-

ország jogot nyerjen nagyarányú telepítési akcióra Délországban.

Az angol sajtó szerint mindezeknek a folyamatban levő olasz tárgyalásoknak a legnagyobb jelentősége abban áll, hogy

Olaszországnak a Balkánon Franciaországgal szemben sikerült a maga javára billenteni a mérleget.

Az angol lapok tudni vélik azt is, hogy Olaszország koncessziót kapott Romániától a román petróleumforrások kiaknázására, aminek ellenében Olaszország nagyobb kölcsönt ad Romániának.

Csak szerencsétlen legyőzöttek vannak, de nincsenek szerencsés győzők

Stresemann beszéde a német delegáció sajtóösszejevetelén — Németország meg van elégedve a Népszövetségben való fogadtatásával — A német külügyminiszter Párisban folytatta megbeszéléseit Brianddal

Genfből jelentik: A német birodalmi sajtófőnök csütörtökön a genfi német delegáció szállásán sajtóösszejevetelt rendezett, amelyen a nagyszámban összegyűlt újságírók előtt Stresemann nagyobb beszédet mondott. A német birodalmi külügyminiszter beszédében többek között a következőket mondotta:

— Az erkölcsi vádaskodások visszavonása nem mehef végbe hatásosabb módon, mint ahogy Németország felvétele pénteken a nemzetek üdvözlése közben végbement.

Vajjon intézhetett volna Bismarck 1877-ben engeztelőbb szellemű beszédet a francia nemzethez, mint amilyent Briand intézett a német néphez?

Stresemann ezután helyesbített egy neki tulajdonított kijelentést, amelyre a világsajtó az utóbbi időben gyakrabban hivatkozott és a következőket mondotta:

— Sohasem mondtam, hogy nincsenek győzők és legyőzöttek, hanem azt állítottam, hogy

csak szerencsétlen legyőzöttek vannak és nincsenek szerencsés győzők.

Ez valóban leginkább jellemzi a mai idöket. Végre azonban belátja mindenki, hogy rossz utat követtek. Szilárd az a meggyőződés, hogy Briand szíve mélyéből és teljes őszinteséggel mondotta el pénteki beszédét.

Nem is az a döntő, hogy Briand elmondta ezt a beszédet, hanem az, hogy elmondhatta, anélkül, hogy a francia nép dezavualta volna.

Mély megelégedéssel tölt el, hogy Németország végre elfogadta a Nemzetek Szövetségében azt a helyet, amely nagyhatalmi pozíciójánál fogva megilleti. Volt idő, amikor ellenségeink azt hitték, hogy a versaillesi szerződés keretein túl is megaláztatják, megbéníthatják és megsemmisíthatják Németországot. Akkor

futóbolondnak neveztek volna azt, aki megjósolja, hogy Németországot egyenrangú félként felveszik a Nemzetek Szövetségébe.

Az az érzésem, hogy ha a dolgok ilyen alakulása még nem is jelenti a versaillesi szerződés szellemének megszűnését, mégis

erkölcsi győzelmet jelent és legálább azzal az eredménnyel fog járni, hogy azok a gyanúsítások és vádaskodások, amelyek állandóan Németország bűnösségéről szóltak, most végre megszűnnek.

Németország talpraállításának a szükségét az egész világ belátta, talán jobban, mint maga a német nép és pénteken végre érvényesült a természet törvénye, amely szerint az életet és a napsugarat senkitől sem lehet megtagadni.

Londoni jelentés szerint a Times úgy értesül, hogy hivatalos francia körök maximumálisnak tekintik azokat a

követeléseket, amiket a német sajtó a Raina-vidék kiűritésére nézve hangoztat.

Briand és Stresemann genfi megbeszélése csak kezdete az eszmecserék hosszú sorozatának, amelyeken a megszállt területek kiűritésén kívül szóba fognak kerülni gazdasági és pénzügyi kérdések is. Miután ezeknek a kérdéseknek letárgyalásához szakértők bevonása is szükséges, a tanácskozásokat Berlinben és Párisban fogják folytatni és nem lehetetlen, hogy

Stresemann rövidesen Párisba utazik, hogy ott Briand külügyminiszterrel folytassa a tárgyalásokat.

Horvát Cvetko főkapitány nyilatkozata a szubotikai városi afférről

A rendőrfőkapitány kijelenti, hogy a kezébe került okmányok alapján hivatalból eljárást indított és senkinek sem eszköze önző célok eléréséhez

A szubotikai nyilvánosságot egyre élénkebben foglalkoztatják a városi afférről elterjedt hírek. Egyes verziók szerint Horvát Cvetko rendőrfőkapitány hivatalbalépése óta kompromittáló adatokat gyűjtött a városi tanács minden tagja ellen. Felkerestük a főkapitányt, akihez a következő kérdést intéztük:

— Megfelel-e a valóságnak, hogy főkapitány ur okmányokat gyűjtött össze és jelentéseket készített városi tanácsnokok és főtisztviselők ellen? Mi igaz azokból a hírekből, hogy ez az egész akció összefüggésben van a városi politikában felmerült némely személyi érdeklentétekkel?

Horvát Cvetko rendőrfőkapitány a következő nyilatkozattal válaszolt:

— Határozottan tagadom, hogy ez egyévi főkapitányi működésem alatt csak dokumentumokat gyűjtöttem volna a városi tanácsban helyetfoglaló bizonyos magas személyiségek ellen, mert nekem sokkal fontosabb teendőm volt: a rendőrség megszervezése, ami ez alatt az idő alatt meglehetősen si-

került is. Jó organizáció nélkül nem lehetne belekezdeni a város eddig rendezetlen súlyos problémáinak rendezésébe, mert ez annyit jelentene, hogy kalandba bocsátkozunk, én pedig nem vagyok kalandor, hanem mindig dokumentumokkal jövök. Igaz ezzel szemben az, hogy mindig akkor jártam el valamely ügyben, amikor adatokat kaptam. Így most is, amikor teljesen rendes és törvényes uton jutottam bizonyos okmányokhoz és ezek alapján, rendőrkapitányi kötelességemhez híven, ex offio el kellett járnom. Nagyon korai volna most még erről a nyilvánosság előtt beszélni, mert az egész ügy elindult a maga szabályos útján és ha valami büntetendő cselekmény bizonyul be, a felelősséget nem lehet elkerülni. Minden más, amit az újságok közölnek és a kávéházakban beszélnek, nem felel meg a valóságnak és különösen hangsúlyozom, hogy az illető dokumentumokhoz saját kezzelemmel és akcióim folytán jutottam, a bünteten-

dő cselekmények felderítésére és kivizsgálására vonatkozó kötelességemnél fogva, értesülés alapján és nem másképpen. *Visszautasítom a különböző verziókat, mintha bármilyen okmányokat harmadik személyektől kaptam volna, akik rajtam keresztül igyekeznek a maguk számára bármilyen tőkét kovácsolni, de legfőképpen visszautasítom azt, hogy én bárkinek eszközeül szolgáljak önző célok elérésére. Eszerint világos, hogy a felelősséget is eljárásomért és működésemért ebben a tekintetben egyedül én viselem.*

A rendőrfőkapitány nyilatkozata a beavatottak számára mindenestre meglehetősen sokatmondó. Az érdekelt városi tanácsotagok, mint értesülünk, várják a legelőbb vizsgálatot, hogy a szállongó vádak minél előbb tisztázódhassanak. Csak hogy ez a vizsgálat hír szerint nem csupán egy emberre, hanem a néhány év előtti tanács összességére volna kiterjesztendő.

Jellemző a szövetséges affér elágazásaira a szubotivai radikálispart egyik harcias és eléggé befolyásos tagjának kijelentése. Eszerint a radikálispart és a bunyevác földműves frakció nagyrésze nem jó szemmel nézi a főkapitány »archeológiai ásatásait« a városi irattárban.

Nem semmisítik meg Ádám professzor kinevezését

Budapestről jelentik: A budapesti tudományegyetem orvoskarának tizennyolc tagú küldöttsége jelent meg pénteken Klebersberg Kunó gróf kultuszminiszternél, akinek átnyújtották a tanári kar tiltakozó memorandumát Ádám Lajos sebészprofesszor kinevezése ellen.

A küldöttség látogatásáról hivatalos kommunikét tettek közzé, amely szerint az egyetem orvostanári kara a bejelentett memorandumban tiltakozik Ádám Lajos kinevezése ellen, mert abban az egyetem autonómiájának a megsértését látja. A hivatalos jelentés szerint Klebersberg Kunó a küldöttségnek adott válaszában rámutatott arra, hogy a magyarországi egyetemek autonómiája nem alapszik törvényen és hivatkozott régi precedensekre, melyek azt bizonyítják, hogy az egyetem tanári karának meghallgatása nélkül neveztek ki tanárokat az egyetemi katedrára.

Az anyanyelv védelme nem illojalitás

A szombori tanfelügyelő rágalmazási pöre

Szomborból jelentik: A szombori járásbírószágon szombaton tárgyalják azt a pert, amelyet Teofánovics Emil szombori tanító Terzin György tanfelügyelő ellen rágalmazás címén indított. A per iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg, mert érdekes előzményei vannak.

Még az elmúlt tanév megnyitása után történt, hogy Teofánovics egy tanítói gyűlésen előadást tartott, amelynek keretében elítélte a jelenlegi tanítási rendszert és főképpen azt kifogásolta, hogy az elemi iskolai tanulók nem tanulhatnak anyanyelvükön. Terzin György tanfelügyelő, aki szintén jelen volt a gyűlésen, megróttá Teofánovicsot előadásáért és azzal vádolta meg, hogy a fegyelmet igyekszik aláásni. Terzin ezenkívül jelentést tett Teofánovics előadásáról a közoktatásügyi miniszternek is, amely a tanítót büntetésből Bácsmonostorra helyezte át. Teofánovics ebbe nem nyugodott bele, hanem a közoktatásügyi miniszter határozatát megfellebbezte az államtanácshoz, amely az áthelyezésről szóló határozatot megsemmisítette.

Teofánovics ezután a szombori járásbírószágon rágalmazásért beperelte Terzin tanfelügyelőt, mert az a miniszteriumba felterjesztett jelentésében Teofánovicsról azt írta, hogy nem lojális állampolgár.

CIRKUSZ

Magánügy

Páris, szeptember hó.

Legyünk őszinték: azért jöttem ebbe a Párisba, hogy olcsón bevásároljak. Négy kravátlit akarok venni, két pár fuszeklit és néhány gallért. Most lanyha a frank.

Szebb lenne persze, ha az vonzott volna ide, hogy Páris lelkét megkeressem, illetve felkutassam, mint hajdan Ady Endre, Szomory Dezső és — 1924-ben — Szentelery Kornél. Erről azonban vérsző szívvel le kellett eleve tennem. Én ugyanis feltétlenül szavahihető dzsentlemennek tartom Szenteleryt és ha ő azt mondja, hogy ha most megy valaki Párisba, az nem gílt, akkor ezt minden további nélkül akceptálom. (A cikkét különben, a »Mon Paris« címűt — nagyon tetszett nekem — elhoztam ide és holnap odahelyezem az Ismeretlen Katona sírjára.)

Vegyük tudomásul, hogy az én párisi tartózkodásom nem ér.

Lehet, hogy ezért nem jött ki Poincaré a vonathoz, amikor tegnap megérkeztem.

A Gare de l'Est-ről, mint afféle siber, aki ki akarja fosztani és fel akarja kaszabolni ezt a szerencsétlen várost, autotaxin surrantam be lopva szobát kivenni, persze a legelőkelőbb hotelben. »Párisba halkán beszökött az ősz Diószeghy.«

Bár Ady nem egészen így írta. Viszont tény, hogy szürkül a hajam. Elég korán. Sajnos. Azonban »der schönste Jud wird einmal schäbig sein« — hogy ne csak Léda asszony barátját idézzem, hanem egy kisenevi közmondást is.

Más ugye idézi.

Első számú impresszió: rondák az autók Párisban. A berlini luxusautók után elképesztő ez a sok nyeszlett Citroen és Peugeot. Második számú impresszió: csupa szabadságot fegyencül a volán mellett a gépkocsikon. Olyan vesztettül hajtának, mintha prémiumot kapnának minden elgázolás után. A Rue de Rivolin maidnem elűtöttünk egy aggastyánt. A sofför az utolsó másodpercben kerülte ki.

Azán hátrafordult és röhögve jelezte felém a szemével, hogy csak viccelt.

A nagy, nehézkes, ormótlan autóbuszok is kecses píruettek csinálnak az uccasarkokon, várni lehet minden percben, hogy feldül valamelyik.

Berlinben ilyesmi nem fordulhat elő.

Viszont a berlini nagy rend és ürhetetlen szabályosság után üdítő, megvárható, édes ez a piszok: itt az uccákon. Páris nem csufította el a városrendészet. Itt zég-zugosak az uccák, szűk sikátorok ölelkeznek a széles boulevardokkal, az emberek kiülnek vacsora után ingujjban a kapu elé pipázni.

Meg fogom szeretni Páris. Igen, ez egy kedves, festői, egészségtelen város. Undorodom a higiéniától.

Egyik szállóból a másikba gurultunk, sehol sem kaptam szobát. Végül is a sofför elvitt a Hotel Marengo-ba. Fegyházban lehet szebbet is elképzelni.

Párisban ez egész jó hotelnek.

A lépcsőházban ki volt írva, hogy a vendégek, ha tovább maradnak este tíznél, kötelesek a bejelentő-lapot kitölteni. A portás csodálkozott, hogy egyedül vagyok, nő nélkül. A Marengo-szállóban az ilyesmi közfeltűnést kelt.

Nagyon fáradt voltam és már este nyolckor lefeküdtem aludni. Amikor a nadrágomat levettem, kiderült, hogy a szemközti ablakból egy hatvanöt esztendősf bakfis — aki valami porrongyot rázott ki az uccára — kitartó figyelemmel szemlél. Behúzódtam a mosdó mögé és vártam, hogy visszavonuljon, de sehogy sem tudta erre rászánni magát. Ilyen sokáig még nem rágtak rongyot az életben.

Párisban nagyban megy a rongyrazás. Miután sikerült elaludnom, éjjel tűzkor felkeltett a portás, hogy mondjam be a nevemet és személyi adataimat. Amikor ez megtörtént, kedvesen érdeklődött, meg vagyok-e elégedve a szobával?

— Tiszta — feleltem röviden és állítólag franciául.

Ezzel elkabálztam az egészét.

Amint a portás kitette a lábát, mintha adott jelre történe, megröhtak a poloskák. Ilyen roham Napoleon óta nem fordult elő a gall haditörténelemben.

Ez a francia bon ton.

A poloskák, amíg nem tudták a nevemet, nem vettek tudomásul. Megvárták, hogy előbb bemutatkozzam.

Reggelig virrasztottam és harcoltam, mint a marsalaj ezek.

Napoleon győzött Marengonál. Én meg fogok futamodni.

A kerékbetört gazda

Megölték a megbokrosodott lovak

Egerből jelentik: Megrendítő tragikus szerencsétlenség történt pénteken az Eger melletti Mezőtörkány községben. Patai István, a község legvagyonosabb gazdája késő délután boros fővel kocsin kiindult a tanyára. Utközben az öreg gazda lebukott a kocsiról és a lába a kerekek közé csuszott. A lovak megbokrosodtak és vágatva vitték a kocsit a tanya felé a szerencsétlen emberrel, akinek a lábát a kerekek két helyen is kettétörték s a húst formálisan letépték a testéről.

A tanyán a gazda három legényfia szaladt ki a kocsit elé s emelte le a szerencsétlen vérbefagyott gazdát, ki elhaló hangon a következőket mondta:

— Vegyétek ki a lábamat a kerekek közül!

Patai István néhány perc múlva elvesztette az eszméletét és mire az orvos megérkezett, meghalt.

El Angliától!

Kanada Amerikához akar csatlakozni

Londonból jelentik: A Times szerint a kanadai konzervatív kormány, miután az általános parlamenti választáson vereséget szenvedett, benyújtotta lemondását.

Az új kanadai kormány hétfőn fog megalakulni és élnöke valószínűleg King liberális vezér lesz, aki a radikálisokból, munkáspártiakból és a liberálisokból koncentrációs kormányt alakít.

A londoni lapok nagy figyelemmel kísérik a kanadai eseményeket. Hangsúlyozzák, hogy az új liberális kormány még sok nehézséget támaszthat a brit birodalomnak. A liberális párt, amíg ellenzékben volt, a választási harcban azzal agitált, hogy Kanada szakadjon el Angliától és csatlakozzék az amerikai Egyesült-Államokhoz.

Kanada eddig is jóformán csak névlegesen volt angol dominium, teljes autonómiája van.

Végrendeletében

bevallotta, hogy negyven év előtt két gyilkosságot követett el

Szoluokról jelentik: Magas, nagybajszú, szép szál juhászember állított be tegnap az egyik szolnoki ügyvéd irodájába. Elmondotta, hogy Váradi Istvánnak hívják, juhász az egyik kunsági uradalomban és »végrendeleti ügyben« jött tanácsot kérni. Kéri az ügyvédet, hogy a napokban elhalt nyolcvanketéves apja hátrahagyott végrendelete értelmében járjon el, illetve ossza el vagyonukat és a végrendelet egyik különös és nem mindennapi része ügyében adjon neki jogi tanácsot.

A végrendelet ugyanis két — több mint negyven évvel ezelőtt történt — gyilkosságról lebbenti fel a látylat, amelynek tetteseit lába keresték annak idején a nyomozó pandurok és szolgabírák és amely gyilkosságoknak egyik tettese — saját bevallása szerint — öreg Váradi István volt.

Az egyik gyilkosság a fegyverek-tiszaroffi országút baloldalán, a gyendai bejárójánál volt csárdában történt, ahol — az »okkupáció évében«, tehát

1878-ban — megölték Schwarz Lipót gyapjúkereskedőt és kétszáz pengőt találtak a »bukászájában.« A holttestet még azon éjjel elhurcolták a Tiszához, bedobták és Szolnok alatt fogták csak ki és azért nem tudtak soha rájönni, hogy hol történt a rablógyilkosság és kik voltak a tettesek.

A másik gyilkosságot Cibaldházán követte el az öreg. Ezt azonban nem azért, hogy raboljon, hanem egy cigányt ölt meg a véa juhász, aki éjjel, míg ő a »fias juhokkal« volt elfoglalva, negyven juhot igyekezett elhajtani. A holttestet elásta, de a végrendelet adós marad pontos megjelölésével a helynek, ahol a tolvaj cigány el van temetve.

Az ügyvéd a furcsa végrendelet anyagi ügyeit elintézte, a rég elfeledett két gyilkosság ügyét bejelentette az illetékes bíróságnak.

Románia elismeri a szovjetet

Oroszország és Románia felveszik a normális összeköttetést

Bukarestből jelentik: A Lupta értesítése szerint Románia és Oroszország között a legrövidebb időn belül megtörténik a normális összeköttetés felvétele. A diplomáciai viszony helyreállítása a következő feltételek alapján következik be:

1. Románia de jure elismeri a szovjetet.

2. Oroszország tíz év alatt visszajzeti Romániának a háboru alatt Moszkvába szállított román kincsek értékét.

3. Besszarabia végleges rendezésének kérdését tíz évre elhalasztják.

A lap szerint Mussolini közvetítette a megegyezést a két ország között.

A román közgazdasági körök épenegy, mint maga az orosz kormány, amely a külkereskedelmet a kezében tartja, legközelebb megkezdik az áruforgalmat.

Briand és Stresemann

pénteken újabb tanácskozást folytattak

Nincsics tárgyal a bolgár külügyminiszterrel

Genfből jelentik: Genfben szenzációként hatott az a hír, hogy

Briand francia külügyminiszter és Stresemann német külügyminiszter pénteken délelőtt négyórás megbeszélést folytattak.

A két külügyminiszter a francia Jurában fekvő Thivry városkába autóztak, ahol egy szállodában tartották meg tanácskozásukat, amelyekre — mint utóbb kiderült — már napok óta készültek.

A külügyminiszterek az utat nagy kerülővel tették meg és a francia határt Versoyndl lépték át.

A sajtó képviselői a két külügyminiszter tanácskozásáról már csak akkor értesültek, amikor a délutáni órákban visszatértek Genfbe. A tárgyalás anyagáról még sem Briand, sem Stresemann, nem tájékoztatták a sajtót.

Jugoszláv-lengyel barátsági szerződés

Genfből jelentik: Pénteken Genfbe érkezett Okenszky beogradi lengyel követ, aki hosszasan tanácskozott Zaleski lengyel külügyminiszterrel.

Zaleski és Nincsics valószínűleg szombaton délelőtt írják alá a jugoszláv-lengyel barátsági szerződést.

Nincsics tárgyalása a bolgár külügyminiszterrel

Genfből jelentik: Nagy meglepetést keltett pénteken Genfben, hogy dr. Nincsics külügyminiszter két és fél óras konferenciát tartott Barov bolgár külügyminiszterrel. A tárgyalások részleteiről még nem informáltak a sajtó képviselőit.

HIREK

Francia Koszt

Oh, azok a drága kis párisi ebédek. Nézd csak, elragadtatásomban milyen két hibát ejtettem egy kurta mondatba.

Mert azok a párisi ebédek olcsók voltak és nem voltak kis ebédek, hanem olyan nagy ebédek voltak, hogy legalább két ilyen gyomrot kellett volna magammal vinni a restaurantra.

A Restaurant National-ba, meg a Vatelba, meg a Restaurant de Bois de Boulogne-be, meg annyi más csengőzengő helyre piros-csikos ernyők alatt, meg zöldben, meg öreg árkádok barna burolatában, amelyeknek a nevét már elfelejtettem.

De azt a hors d'oeuvre-t nem fogom elfelejteni, sem azt a hosszú francia kenyérkalácsot, sem azokat a légumé-öket és gateaukat és confiture-öket meg azt az önálló félliteres üveg almabort, ami mindennel a felhérzékés garszon vagy az apácának öltözött mademoiselle az embert elborította.

Ilyen párisi ebéd kelető frank ötven volt, meg kettő frank, meg egy frank ötven, sőt ha Pólya meg Vadász urak vitték az embert az ifju piktorok restaurantraiba, hát mindössze egy frank volt az az izes, kedves, mulatságos menü-pecsenyéstől, kalácsostól, borostól. Negyvennyolc krajcár. Persze előtelet, minden csigáival, osztrigáival, halcskáival és nyenc savanyúságaival, meg főzelécsipeteivel és betöltés tányérkáival egyetemben.

Mondom, az ember három koldust meghívhatott volna a menüjéhez mindennap, ha az embernek ifjúkorában ilyen ötletei jöttek volna s ha az a monsieur le patron is belement volna a hecbe.

A piktorok különben beavattak abba a trükkbe is, hogy ha netalán majd úgy letörök Párisban, mint ők, nem muszáj ebédelni, elég, ha hors d'oeuvre-t rendel az ember, abból a la discretion zabálhat az ember, amennyi csak befér s az annyiba kerül, mint Pesten egy pár virsli, vagy egy pohár sör.

Boldog világ, ha enni boldogság. Mi is az a boldogság? Én nem tudom, én nem a világ szerint spekulálok.

De még a legkompetensebb franciák se tudják. Csak találgatják, keresik, kerülgetik, esetleg megkerülik. Például azt olvastam egy fényes dáma memoirjait közt, hogy Páris az a pontja a földnek, ahol az ember a legkönnyebben nélkülözheti a boldogságot. Mert Párisban traktálja az ésszt, az izlést, az idegeket, meg a tisztelt érzékeket a legtöbb élvezet. Ugy emlékszem, ez a dáma, madame de Lambert, cseveg a superflu nécessaire-ről is abban a kellemes és bánatos könyvben.

Afélől a sok minden szükséges fölöslegről, ami annyira meg tud magának hódítani minket ez az ostoba élet.

A szellemesség, a ballet, a parfüm, az udvarlás és az udvariasság költészete, meg aztán a versek, a képek, meg a divatüzés, az mind olyan fölöslegesség a földön, ami nélkül egy madame de Lambert éppen úgy nem tud élni, mint a levegő nélkül.

A tizenhatalmas században madame de Lambert, a tizenkilencesben már minden francia madame és monsieur. És aztán az egész közönséges Európa.

És a huszadik században a fény fővárosában olyan rendeletet adnak, hogy a restaurantra nem szabad két fogásnál többet felszolgálni. Levest, húst, vagy húst meg főzeléket. A többi, azt mondja a francia miniszter, fölösleges.

A csigák, osztrigák, pikáns zöltségek, szósók, gateau, confiture, minden elkiütetik a kis restaurantra felér a rozszáról. A borral együtt meg a fehér kaláccsal együtt, amely olyan hosszú volt, mint a mángorló.

Tessék összehuzni magatokat. Franciaországának rossz napjai vannak.

Hélas! Uszállynak, legyezőnek, hulló csipkéknek, rezgeteg tollaknak, romantikus látványoknak, minden gyönyörű fölöslegnek egymásután bealkonyodott. Vége Párisnak.

A francia konyha is térdigérő szoknyát kapott és fűrtjeit lenyirták bubira.

Szén Ernő

— A román királyi párt hivatalosan meghívják Olaszországba. Bukarestből jelentik: A Cuvantul jelenik, hogy egy olasz hivatalos küldöttség Badoglio tábornok vezetésével rövidesen Bukarestbe érkezik, hogy meghívja a királyi párt Olaszország meglátogatására. A román király táviratot intézett Mussolinihez, örömeinek adva kifejezést, hogy az ellenintézet merénylet nem sikerült.

— Kikindaról. Kikindaról jelentik: Öfelsége Alekszandar király dr. Lázics Pált, a kikindai kórház igazgató főorvosát a Szent Száva rend negyedik osztályával tüntette ki.

— Áthelyezett tanárok. Beeskerekről jelentik: A közoktatási miniszter Fedorovszki Fedor kikindai gimnáziumi tanárt Beeskerekre helyezte át. Szihvaron Olga tanárnőt a beeskereki kereskedelmi akadémiából a beeskereki gimnáziumba helyezték át.

— Az inspekcia rada ellenőrzi a vasárnapi üzletzárást. Beeskerekről jelentik: Az inspekcia rada beeskereki kirendeltsége a munkáskamarával együtt elhatározta, hogy ellenőrzi, hogy a bánati községekben betartják-e az üzletek a vasárnapi munkaszünetet. Az inspekcia rada kiküldöttje vasárnaponként kiutazik a falvakba és a nyitva levő üzletek tulajdonosait megbüntetik. Csak vásárkor lehet az üzleteket vasárnap nyitva tartani.

— Bács megye állandó választmányának ülése. Szomborból jelentik: Bács vármegye állandó választmányára pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen a megyei pótköltségvetést tárgyalták le. Az ülésen elhatározták, hogy az árvízkarosultak segélyezésére négy millió dinár folyósítását javasolják, amelyből száz ezer dinárt a védelmi munkálatokat vezető mérnökök között osztanak fel. Az ülésen még elhatározták, hogy a noviszadi főszolgabírói hivatal épületének felépítésére fél millió dinárt irányoznak elő.

— A dolinai állomáson nem állnak meg a vonatok. Szentáról jelentik: A Szentá mellett fekvő Dolina lakosságának régi panasza, hogy a Szentáról reggel fél négy órakor induló és Dolinára négykor érkező, továbbá az éjjel háromnegyed tizenegy órakor induló vonat a dolinai állomáson nem áll meg. A dolinaiak a napokban értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a szubotikai vasutigazgatósághoz fordulnak, hogy ezen vonatok a dolinai állomáson legalább egy percre álljanak meg.

— Vasárnap lesz a szubotikai Lloyd oszjeki kirándulása. A szubotikai kereskedők, iparosok és gyárosok szeptember 19-én, vasárnap kirándulást rendeznek Oszjikekre, az ottani kiállítás megtekintésére. A kiránduláson részt vehet mindenki. Indulás vasárnap reggel 6.15 órakor és visszajövet este 8.25-kor. Utazás oda-vissza kiállítási belépővel 65 dinár. Jelentkezéseket a Lloyd titkári hivatala fogad el folyó hó 18-án estig.

— Tanítói áthelyezések. A közoktatásiügyi miniszter Bácska és Bánát területén a következő tanítókat helyezte át: Barta Mária Tordáról Vranjevóra, Saskovics Ankát Vranjevórol Obrenovácra, Glovacski Miliját Szrbobránból Jazovóra, Sékics Milutint Sztaribecsejéről Bogojevóra, Kucsera Ivánt Ruszko-szkelórol Hetinre, Lukin Valériát Mosorból Krnájára, Martinovics Bránkót Malidjošról Szrpszkjalodra, Nikolics Julkát Adáról Gajdobrára, Nikolics Bosziljkát Melencérol Csanádra, Risztics Nenádöt Szrpszkielemérről Metkovicsra, Risztics Ikkét Gornjokovilból Szentái-szállásokra, Rajkov Máriaát Popovórol Itebére, Sztójánovics Radmilől Basahádról Obrenovácra, Sztójánovics Danicát Szrbobránból Sztara-Plivnicára, Tomics Józstát Sztaribecsejéről Fahn Mavrót Baeszkogradistéről Uzsdára és Csucsics Djokát Dragutnovórol Beeskerekre.

— Hirtelen halál. Apatinból jelentik: Himmelsbach Gyula apatini gyógyszerész felesége 19 éves korában vérmérgezésben szerdán délután hirtelen meghalt. Az elhunytban Dombóvits Ignác, a radikális-párt járási alelnöke leányát gyászolja.

— Leszurták, mert százdínárt nyert. Beogradból jelentik: A vallásügyi miniszterium közelében levő Purko generális nevű vendéglőben csütörtökön éjjel véres verekedés támadt egy kártyázó társaság tagjai között. A játéknak sok nézője volt, különösen a közoktatásiügyi miniszterium szolgásmélyzete közül. Éjjeltájban betért a vendéglőbe egy Pálics Sztéván nevű ember, akiszintén résztvett a játékban. Eleinte nyugodtan folyt a játék, de később mind hevesebbé vált, majd Milovánovics Pálics kezére ütött, amiből verekedés lett. A kibécek lecsendesítették a verekedőket, de mikor Pálics száz dínár nyereséggel el akart távozni, a társaság egyik tagja felszóította, hogy igazolja magát. Pálics erre nem volt hajlandó, hanem durva szavakkal illette a társaságot, mire Milovánovics kést rántott és Pálics bordái közé döfte. Pálics összeesett, a társaság pedig menekülni igyekezett. A rendőrség az egész társaságot letartóztatta. Pálics haldoklik.

— Dr. Szabó Juci Szentán. Vasárnap e hó 19-ikén este fél kilenc órai kezdettel kerül szinre az Eugen-szálló színháztermében Fodor László nagysikerű háromfelvonásos vígjátéka. Az előadáshoz jegyek Molnár Sztipán könyvkereskedésében és az előadás napján egész nap a pénztárnál kaphatók.

— A repülőgéptől megbokrosodtak a lovak. Nisből jelentik: A szkopljei katonai repülőzred egy gépe érkezett Nisbe. A repülőgépet a nisi ezred sok katonája várta a repülőtéren. Amikor a repülőgép harminc-negyven méternyire volt a földtől, az istállóba zárt lovak az erős zugástól megbokrosodtak és az ajtót kitörve kirotottak a szabadba. Mindenki fejvesztetten menekült és a nagy tolongásban egy megvadult ló letiporta Jovánovics Miháljő repülőkapitányt, akinek karja tört el, többen zúdásokat szenvedtek.

— Halálozás. Budapestről jelentik: Budapesten elhunyt Kádár Jenő volt adai földbirtokos. Elhunytát kiterjedt rokonság gyászolja.

— Világkörüli utazók a fogdában. Adáról jelentik: Az adai rendőrség letartóztatta Deugler Georg és Steuer Johann nürnbergi fiatalembereket, akik világkörüli útjukban Adára is elvetődtek. A két világkörüli utazó letartóztatására az adott okot, hogy vizum nélkül lépték át a jugoszláv határt. Titott határátlépésért tíz napi elzárásra ítélték és büntetésük kitöltése után kitoloncolják őket az országból.

— Tűz a szálláson. Szomborból jelentik: Sorg Fülöp sztariszváci gazdálkodó szállásán csütörtökön éjjel tűz támadt, amely elhamvasztott egy kukoricagörét, azonkívül tizenhatsz kocsis szénát, husz kocsis szalmát. A kár százezer dinár.

— Református missziónapok Bánátban. A kikindai ref. egyházban és missziói körzetében Benkő Viktor szombori ref. lelkésznek s az SHS királyági ref. egyházmegye misszionáriusának, Gchal János debeljácsi lelkésznek s bánati esperesnek, Szabó Zoltán beeskereki lelkésznek s a kikindai egyház adminisztrátorának részvételével a következő missziói összejövetelek lesznek az alábbi napokon: Kikindán szeptember 18-án délután 2 órakor Kánoni vizitáció; 6 órakor vallásos estély a templomban, amelyen megnyitót mond dr. Zsiros Lajos főgondnok, imádkozik Gchal János, nagy evangelizációs beszédet mond Benkő Viktor, orgonázik Szabó Zoltán. 19-én délelőtt 10 órakor a kikindai templomban istentisztelet, amelyen prédikál Gchal János, imádkozik Benkő Viktor, urvacsorát oszt Szabó Zoltán. Nova Kanjnsán 19-én délután 4 órakor vallásos ünnepély az iskolateremben, amelyen a fentiekben kívül előadó lesz Lévai Dezső főmérnök, egyházmegyei aljegyző is.

— Leszurta munkaadóját. Szkopljéből jelentik: Maresics Péter kereskedősegéd kérésével megszurta főnökét, Krsztics Kosztát, mert az valamiért figyelmeztetett. Maresics letartóztatták, Krsztics sulyos sebével az állami kórházba szállították.

Utána istentisztelet, amelyen az ur-szentvacsorát kiszolgáltattja Benkő Viktor. Végül a ref. főkegyház megalakítása. Csokán 20-án reggel házi istentisztelet az ott lakó pár református családrészere. Monostoron 20-án reggel 9-kor istentisztelet, amelyen prédikál Benkő Viktor, urvacsorát oszt Gchal János, imádkozik Szabó Zoltán. Ide jönnek a Crna Barán (Feketetón) lakó ref. hívek is. Vrbicán (Egyházaskéren) 20-án délután 3 órakor istentisztelet, amelyen prédikál Szabó Zoltán, urvacsorát oszt Benkő Viktor, imádkozik Gchal János.

— Főbelötte magát egy bajmoki gazdálkodó. Bajmokról jelentik: Beslics Mátyás bajmoki gazdálkodó pénteken délelőtt revolverrel agyonlötte magát és nyomban meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— Jelzótáblák az országutakon. Szomborból jelentik: A belügyminiszterium közbiztonsági osztálya elrendelte, hogy az országutakon az autók számára jelzótáblákat állítsanak fel.

— A hannoveri tüszjárvány. Hannoverből jelentik: A tüszjárvány, bár a hatóságok minden óvintézkedést megtesznek, tovább dühög. Eddig 1414 beteget gyógyítanak kórházban, akik közül többen halállal vívódnak.

— Szabadlábrahelyezett késelők. Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék vizsgálóbírája július 5-én letartóztatta Jovánovics Milorád szrbobrani cigányt, mert az egy összeszó-lalkozásból kifolyólag késével sulyosan megsebesítette Knezsevics Gájót. A noviszadi törvényszék vádtaácsa pénteken szabadonbocsájtotta, de rendőri felügyelet alá helyezte a cigányt. Hasonlóképpen szabadonbocsájtották a rendőri-felügyelet alá helyezett Jovánovics Zsiván sztarifutaki földművest, aki ezévi június 6-ikán Karapancsics Vladót kés-sel sulyosan megsebesítette.

— A Revü legújabb száma ma jelent meg a szokott gazdag és élénk tartalommal. A főbb cikkeket a következők: Mesterházy Ámbros: Üdvözlégység Társadalom. — Tamás Mária riportja Ujhelyi Nándorról. — Vitáliáni Róbert: Felhívás a zenekedvelő ifusághoz. — Fekete Tivadar: Madame, szabad a ridiküljé? — Nagyságos asszony tornázik és ritmust tanul. — Vidám est a szubotikai Népkörben. — Ernst Bernát kitüntetése. — Gazdag film-, színház- és rádiórovat. — A kitünő lap mindenütt kapható. Ára 2 dinár.

— Tagad a mastorti kéjgyilkosság gyanusítottja. Kikindaról jelentik: A mastorti csendőrség — mint jelentették — letartóztatta Mayer Ferenc bérest, aki ellen az a gyanu, hogy meggyilkolta özvegy Reetzlernét és leányát. Mayer beszállították a kikindai ügyészségre, ahol Dragojevics vizsgálóbíró csütörtökön hallgatta ki Mayer tagadja, hogy a két asszonyt ő gyilkolta volna meg. A lakásán talált véres ruhadarabokat a vizsgálóbíró elküldte a beogradi vegyvizsgáló intézetbe megvizsgálás végett.

— Újabb takarékosági rendszabályok Franciaországban. Párisból jelentik: A minisztertanács újabb takarékosági rendszabályokat tervez. A közmunkaügyi miniszteriumban négyszázhusz tisztviselő állást, a mezőgazdasági miniszteriumban pedig kétszázharminc tisztviselő állást szüntetnek meg. A kilencven megyei postaigazgatóságot tizenhét kerületi postaigazgatóságba olvasztják be. Azonkívül azokat a csatornákat, amelyek forgalma nem éri el a jövedelmezőség határát, magánosoknak fogják bérbeadni. Ugyancsak kivonják az állami közigazgatás alól azokat a tengeri kikötőket is, amelyek az ország gazdasági életének nem fontos tényezői.

— Lonzai Anny volt magyar primadonna meghalt. Budapestről jelentik: Gosztonyi Kálmánné, született Lonzay Anny csütörtökön egyik budapesti szanatóriumban meghalt. Lonzay Anny az egyik legszebb magyar primadonna volt és előbb a Király Színházban, majd a Royal Orfeumban aratta sikereit. Később dr. Gosztonyi Kálmán földbirtokos vette feleségül, akitől azonban hamarosan elvált, házassága óta azonban visszavonult a színpadtól. A fiatal asszonyt vesebaj támadta meg és az okozta halálát.

— **A magántisztviselők külön betegsegélyzőpénztárt kívánnak.** Beeskerekről jelentik: A horvátországi magántisztviselők példájára a Vajdaságban is mozgalmat indítottak a magánalkalmazottak, hogy számukra külön betegsegélyzőpénztárt állítsanak fel és ne kelljen a munkásbiztosítópénztár kötelekébe tartozniok. A noviszadi banktisztviselők már csatlakoztak az akcióhoz és a kereskedelmi alkalmazottak csatlakozása szintén várható. Beeskereken most az a terv merült fel, hogy a magánalkalmazottak a Bánát területén már működő magánbetegsegélyzőpénztárba iratkozzanak be testületileg. Ez annál könnyebben megtehetik, mert a munkásbiztosítási törvény értelmében a nyugdíjogosult és az olyan alkalmazottak, akik más pénztárnak tagjai, nem kötelesek a munkásbiztosítóba lépni.

— **Kölcsönös politikai amnesztia Németország és Szovjet-Oroszország között.** Berlinből jelentik: A német birodalom és a szovjetunió közti diplomáciai tárgyalások eredményeképpen, amely az április hó 24-ikén kötött szerződés barátságos szellemében a politikai foglyok kölcsönös megkegyelmezésében öhajt kifejezésre jutni, szeptember 16-ikán kilenc német állampolgár, köztük Kindermann és Wolsch elhagyták a szovjetunió területét. Ugyanezen a napon Subleski, Lossin és Uzol orosz állampolgárok elutaztak a német birodalom területéről.

— **Hosszunap.** A zsidók szombaton ülik meg legnagyobb ünnepüket, a hosszunapot, amelyet bójituel és imádkozással töltenek el. Az ünnep péntek este kezdődött és a zsinagógák zsufolóság megteltek hívőkkel. A szombati napon valamennyi zsidó kereskedő zárva tartja üzletét.

— **Megölte az áram.** Néből jelentik: Angyelkovic Milutin szerelő csütörtökön délelőtt a villamosvezetéken dolgozott. A vezeték elszakadt és Angyelkovicra zuhant. A fiatalembert, a nagyfeszültségű áram azonnal megölte.

— **Elítélt újságíró.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék február 9-én 3000 dinár fő és 2000 dinár mellékbüntetésre ítélte Tomán Sándor hírlapíró, a Délbácska szerkesztőjét, mert a Délbácska multévi karácsonyi számában »Fekete karácsony — fehér karácsony« címmel cikket írt, amelyben a törvényszék a sajtótörvény 47. paragrafusába ütköző cselekményt állapított meg. A felelősségi bíróság ezévi május 17-én és a semmitősségi pénteken jóváhagyta az elsőfoku ítéletét.

— **Triesztben még hadiállapot van.** Milanóból jelentik: Triesztben a Mussolini elleni merénylet nyomán kitört zavargások miatt még érvényben van a hadiállapot. A prefektus elrendelte, hogy nappal is tilos az uccákon minden csoportosulás és legfeljebb öt ember mehet az uccákon együtt. Este nyolc óra után senki sem tartózkodhat az uccán és ugyanekkor be kell zárni minden vendéglőt és mulatót is.

— **A francia takarékosági intézkedések.** Párisból jelentik: A francia hivatalos lap a kormány takarékosági intézkedéseivel kapcsolatban naponta újabb rendeleteket közöl, amelyek egész intézményeket megszüntetnek. A hivatalos lap pénteki számában tizenhárom tengerészeti és katonai kórház felosztásáról szóló rendeletet közöl. Pénteken egyébként tanácskozássra ültek össze Párisban azok a prefektusok, akik a kormány takarékosági rendszabályai következtében elvesztették állásukat a százhat prefektúra megszüntetésével.

— **Egy karrier vége.** Bécsből jelentik: A kerületi bíróság elrendelte a Stunde című lap volt tulajdonosa, Békesi Imre vagyonának zár alá vételét. A határozatot a bíróság a Neue Wiener Bankgesellschaft kérésére hozta meg, amelynek bizonyos tőzsdeszámok kiegyenlítése körül vannak követeléseik Békesivel szemben. A bank beadványában azt kérte, hogy a bíróság foglalja le Békesinek a Kronos kiadóhivatalban fennálló követeléseit, valamint mindazokat a jövedelmeit, amelyeket Bécsből élvez. A bíróság döntése ellen Békesi ügyvédje felelősséget jelentett be.

— **Verekedés a tanári konferencián.** Ilyen címmel szeptember 16-ikán megjelent híradásunk nem teljesen felel meg a tényeknek, mert a szerkesztőséget helytelenül informálták a két tanár élénkebb kimagyarázkodásáról. A dolog nem a konferencián történt, hanem néhány nappal korábban és bizonyos elveszett feladványok okozták, nem pedig az, amit nekünk jelentettek.

— **A novoszeli betörők a bíróság előtt.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék pénzekre tüzte ki tárgyalásra Nikolics Burkos, Kokándi Sándor, Petrovics Sándor és Petrovics János novoszeli csavargók bűnügyét, akik ezévi április 2-ikán négy betörést követtek el. Novoszelen Treuer Jakab vegyeskereskedésében 18.400 dinár készpénzt, továbbá 9000 dinár értékű követényt és nagymennyiségű árut loptak. Ugyanezen éjjel Klem Vendelnél betörték és ott négy sonkát és lisztet loptak 2000 dinár értékben. Müller Jakab padlásáról pedig 180 kiló füstölthust és 6000 dinár értékű löszerszámot loptak. Végül Majovszki Lipótnál betörték és ott 1000 dinár értékű betörést követtek el. A bíróság Nikolics Burkost, Kohándi Sándort és Petrovics Sándort három-három évi börtönrre, Petrovics Jánost hat hónapi fogháza ítélte. Az elítéltek és az ügyész felelősséget.

— **Elásta újszülött gyermekét.** Kikindáról jelentik: A kikindai rendőrségnek tudomására jutott, hogy Csiricseva Anka kikindai leány újszülött gyermekét megfojtotta és a holttestét a szemétdombon elásta. A nyomozás során a leányt letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

— **A noviszadi zsidó nőegylet 50 éves jubileuma.** Noviszadról jelentik: A noviszadi zsidó nőegylet vasárnap ünnepi fennállásának 50-ik évfordulóját.

— **Ledöntötte a házat az automobil.** Adáról jelentik: Berta László szubotcai lakos autójával nekihajtott Jakovljevic Mladen házának. A ház fala leomlott. Az autóban ülőknek nem történt semmi bajuk. A rendőrség megindította az eljárást Berta ellen.

— **Autó és bicikli.** Adáról jelentik: Rein Géza bankigazgató autója csütörtökön elütötte Stigler Boldizsár kilencéves kislányt, aki biciklin haladva nem vette észre az autót. A kislány könnyebb sérüléseket szenvedett.

— **Ügyvédi napló.** A noviszadi ügyvédi kamara tagjainak figyelmébe ajánlják Djukics Bogdánnak, a noviszadi felelősségi bíróság bírájának most megjelent ügyvédi naplóját, amely finom papíron, a régi magyar napló alakjában jelent meg.

— **Egyházi hangverseny Vrbászón.** Vrbászról jelentik: A vrbászi evangélikus egyház szeptember 19-ikén délelőtt tizenegy órakor az evangélikus templomban hangversenyt rendez.

— **Szüreti multság Petrovoszelón.** A petrovoszelói ipartestület vasárnap szüreti multságot rendez.

— **Svájc tiltakozik az olaszországi idegenülözés ellen.** Párisból jelentik: A svájci szövetségi kormány a Matin értesítése szerint utasította a római ügyvivőt, hogy tegyen lépéseket Mussolininál és figyelmeztesse az olasz miniszterelnököt az olaszországi idegenellenes hajszák veszélyére. A svájci ügyvivő eleget tett az utasításnak, megjelent Mussolininél, akit felkért, hogy akadályozza meg az idegenellenes mozgalmakat, mely könnyen megzavarhatja a jóviszonyt Svájc és Olaszország között.

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe. Selyemszál (Seidenwebe)vásznak felülmulhatatlan minősége 75 év óta közismert.

8448

— **Charleston a charleston ellen.** New-yorkból jelentik: Charleston amerikai város előljárósága közgyűlést tartott, a melyen élénken állástfoglalt a charleston ellen, amely, mint mondták, nem méltó arra, hogy a város nevét viselje. A charleston, mondták az előljárók, addig, amíg csak szállóhelyén, Charlestonban táncolták, egész szép volt, de mióta onnan elkerült, nem lehet ráismereni. A városi tanács betiltotta a város területén a táncot, illetőleg csak úgy engedélyezte, ahogyan ezt ott legelőször táncolták.

— **Az elpárolgott ezresek.** Beeskerekről jelentik: Rósz Ádám németeleméri lakos elzárta szekrényéből, amelyben nyolcezer dinár megtakarított pénzét tartotta, az egész pénzösszeg eltűnt. A gazda ezt csütörtökön fedezte fel, amikor állandóan magánál hordott kulcsával kinyitotta a szekrényt és pénzt akart kivenni. Az ismeretlen tolvaj ellen megtette a feljelentést.

— **Megegyezéssel végződött a becskerekéi zárórendelet.** Beeskerekről jelentik: A záróraháboru, amely a becskerekéi kereskedőket és a kereskedelmi alkalmazottakat heteken át izgalomban tartotta, az alkalmazottak és a munkaadók megegyezésével végetért. A kereskedelmi alkalmazottak csütörtök esti ülésükön egyhangulag elfogadták a kereskedőknek azt a prozódicióját, hogy az üzleteket kilenc órán át tartásuk nyitva. A kisebb üzletek tíz órán át lesznek nyitva, de az alkalmazottak csak kilenc óráig dolgoznak. Az alkalmazottak a megegyezésről értesítették a hatóságokat.

— **Orvosi hír.** Dr. Ljubomir Dumić ideggyógyász és elmeorvos Beograd, Miloša Velikog 56. külföldi tanulmányutjáról visszaérkezett s délelőtt és délután rendel magyar nyelven is. Lélek-elemzéssel és hipnózissal gyógyít.

— **Dr. Gál Imre fogorvos specialista** berlini tanulmányutjáról visszaérkezett és rendeléseit Szomborban Kralj Alekszandra ulica (Főucca) 20. megkezdte.

— **Charlestont** legegységesebb formában és legújabb spanyol tangót tanít Landau Juliska táncnő. Pašičeva ul. 16.

KINTORNA

Kohn beperelte Grünt. Az ügy a bíróság elé kerül és a bíró így szól Kohnhoz:

— Mi panasza van az alperes ellen?
— Azt mondta, hogy egy marha vagyok — feleli Kohn — amit különben tíz tanuval is bizonyíthatok.

*
A csudarabbi nagybeteg és orvost hivat. Az orvos megvizsgálja, azután így szól:

— Vagy a menyország, vagy Karlsbad.

A csudarabbi felnéz az égre és így szól:

— Karlsbad!

*
A templomban egy nő erősen kipirosva jelenik meg hosszunapkor és megnyalja ajkán a vastagon odakent ruzst, mire a szomszédja epésen megjegyzi:
— Pedig ruzs-hasonó már régen elmúlt...

*
Kohn beinvítal egy hölgyet a lakására.

— Megyek — mondja a hölgy — de figyelmeztetem, hogy engem minden gyengéd szóért meg kell fizetni.

— Nu — mondja Kohn — mit kell nekünk sokat beszélgetni.

*
Stock szabadságot kapott a főnökétől és a hegyek közé utazott, ahol nagyobb kirándulásokat tett.

— Egy napon — meséli aztán — egy ilyen kirándulás alkalmával beleestem egy mély szakadékba és szerencsére meg tudtam kapaszkodni egy kiálló fatörzsben. Így lógtam két napig élet és halál között, míg végre kimentettek.

— Na és hogyan érezted magad ebben a helyzetben? — kérdik tőle.

— Hát tudjátok, az első nap csak türelhető volt, de a második napon eszembe jutott, hogy másnap lejár a szabadságom.

SZÍNHÁZ

Dr. Szabó Juci a Népkörben

A szubotcai Népkörben csütörtök este telt ház előtt harmadszor játszották Fodor László világhírű vígjátékát, a Dr. Szabó Jucit.

A kitünő műkedvelőgárda, mely a Vajdaság legtehetségesebb színjátszóit egyesíti, ezalkalommal is olyan pompás előadásban hozta színpadra a darabot, amely egy komoly színháznak is becsületére válnék. A darab női főszerepében Reitter Ilonka csillogtatta kivételes színészi képességeit. Szabó Juci figuráját mindvégig fölényes tudással és fővárosi színésznővel egyenrangú játéktelligenciával alakította. Nagyszerű partnere volt Garay Béla, aki a darab férfifőszerepében bizonyította be, hogy vérbeli, invenciózus, komoly színész. A darab ügyes rendezése is az ő érdeme. Gyermizse Ilus a kokottot alakította kedvesen, sok detail-finomsággal és néhol tu a műkedvelői határon. Weisz Ferencnek nagy sikert hozott a darab, sokszor nyílt színi taps jutalmazta kitünő játékát. A kisebb szereplők közül Bujdosó finoman elevenítette meg az öreg orvosprofesszor alakját. Nagy része van a sikerben Deutsch Jankának is, aki a keresztmama szerepében brilirozott.

Az előadás előtt Szárics Gizella ügyesen mondott el egy szerb monológot.

A beogradi opera

vendégszerepelné fog Budapesten

Az egyik budapesti színházban bemutatja a Boris Godunov című operát

Budapestről jelentik: Érdekes tárgyalások folynak néhány napja a budapesti színházi körök és a beogradi Nemzeti Színház igazgatósága között. Arról van szó, hogy a legközelebbi jövőben a beogradi Nemzeti Színház teljes operaegyüttese bemutatkozik a budapesti közönség előtt. A tervek szerint a beogradi Nemzeti Színház teljes operaegyüttese az egyik budapesti színházban a Boris Godunov című operát mutatná be.

A vendégjátékra Budapestre érkezének a beogradi opera magánénekesei és mintegy kilencven tagu kórus. A művészek külön hajón utaznának Budapestre. Az opera címszerepét Baklanoff, vagy Szalesch fogja énekelni.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Szombat, szept. 18

Bécs (531): 11: Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Népies hangverseny.

Milanó (320): 16.35: Művészdélután. 21.12: Operaelőadás. 23: Jazzband.

Zagreb (350): 17: Szórakoztató zene. 18.15: Mesedélután. 20.15: Novljan Ferenc tanár előadása: Szabad utat a tehetségnek. 20.30: Vidám zene. 21.45: Hírek, közgazdaság.

RÁDIÓAMATŐRÖK!

Szakszerű felvilágosításért forduljanak
KONRATH D. D.
rádiószeküzlethez
Subotica

London (365): 17: Katonazene. 21: Hangverseny. 23.30: Koncert.

Breszlau (418): 16.30: Koncert. 20.25: Vidám est. 22.30: Táncczene.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Hangverseny.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 20: Színelőadás. 22.30: Táncczene.

Budapest (560): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 17.15: Koncert. 20: Hangverseny. 22: Kamarazene.

KÖZGAZDASÁG

Ellentétek a jugoszláv szesz-szindikátusban

A jugoszláv szeszipar helyzete

Jugoszláviában ezidőszent nyolc ipari és negyvenkét mezőgazdasági szeszgyár van üzemben, amelyek együttesen 500.000 hektoliter szeszt tudnak gyártani. A valóságban azonban termelésük nem haladja túl a 70—80.000 hektolitert, amelynek körülbelül százmillió dinár értéke van. Az állam, a községek különféle adókat és illetményeket szednek ezektől a gyártóktól. A hazai szeszipar már a termelés nagysága miatt is egyike a legfontosabb iparágainknak és éppen mint a cukorgyártás, a mezőgazdasági haladás egyik előfutárja. A szeszipar tengerit, burgonyát és cukorrépát dolgoz fel, mint nyersterményeket és ezek nagyobb és intenzívebb földmégművelést igényelnek. A szeszipar kifogozott állapotban a marhák és sertések számára rendkívül értékes tápszert termel, amely a tejbőséget és a zsírképződést rendkívül módon fokozza. Mindezekon kívül jó trágyát is termelnek és ezek a termények összekapcsolják a szeszgyártást a földmégművelés fokozásával.

A külföldi mezőgazdasági és ipari államok messzemenő kedvezményekben részesítik a szeszipart, amelyek közül legfontosabb a gyártás kontingentálása, hogy a termelés és a fogyasztás arányban legyen. Minden államban meg van ez a kontingens, csak nálunk nem, amelynek a szesziparra kedvezőtlen következményei lettek. Valamennyi szeszgyár ki akarta használni a termelési szabadságot, ebből erős verseny lett, az árakat aláínálták és a szeszipar válságba került. Hamarosan azonban rájöttek arra, hogy ez a termelési szabadság ártalmas és kezdtek visszatérni a megkötött termelésre. Ilyen irányú közös akciók azonban ismételt megkötésig nem elegendőek. Végül is Arko Vladimír kamarai elnök, a legnagyobb jugoszláv szeszgyár tulajdonosa, újra napirendre hozta a kérdést és sikerült kartelljellegű szindikátust teremteni, amely kontingentálta a termelést és közös eladási szövetet létesített. Ez a szervezet üzemben van, bár hamarosan nem is tudja a sebeket hirtelen beheggeszteni. Ujabbban a szeszipari kartellben ellentétek merültek fel a szindikátus külföldi és belső tagja között és most a szindikátus azon van, hogy ezeket megszüntesse.

Gyöngye az ideai dohánytermés. Beogradból jelentik: Az ideai dohánytermés már majdnem mindenütt véget ért. A beérkezett jelentések szerint az ideai dohánytermés az egész ország területén minőségileg nagyon jó, de mennyiség tekintetében az árvizek és a kedvezőtlen időjárás miatt nagyon gyenge.

Mezőgazdasági szakemberek kongresszusa. Mariborból jelentik: Az ország mezőgazdasági szakértői szeptember 18. és 19-ikén országos kongresszusra jönnek össze Mariborban, amelyen az ország mezőgazdasági válságának okait és a szükséges intézkedéseket fogják meg tárgyalni. A kongresszuson részt vesz Pucelj Iván földmivességi miniszter is.

A földmivessé-szövetkezetek országos kongresszusa Kikindán. A szerb földmivessé-szövetkezetek a napokban országos kongresszust tartottak Velika-Kikindán dr. Nikolics elnöke alatt. A kongresszuson 280 delegátus vett részt, akik közül több mint 120-an a szerbiai földmivessé-szövetkezeteket képviselték. A kongresszus békésen és komolyan folyt le és a jelentéseket rövid vita után mind nagy szótöbbséggel fogadták el. Az évi jelentés fontosabb adatai a következők: 1924 december 31-ikén Szerbiában 1555, Horvát-Szlavonországban 200, a Vajdaságban 195, Dalmáciában 45, összesen 1993 földmivessé-szövetkezet működött. 1925. év végén már csak 1960, vagyis 83-mal kevesebb, mint az előző évben, mert több életképtelen szövetkezetet ki zártak a szövetségből. A vajdasági szövetkezetek közül egy beszerzési, egy

tertermelő, a többi mind hitelszövetkezet. Az összes szövetkezetek múlt évi forgalma 563,195.473 dinár volt. A mezőgazdasági szövetkezetek összes taglétszáma 82.167 és pedig 79.170 férfi és 2997 nő. Közülük 78.001 földműves, 502 tanító, 2361 iparos stb. A tagok 72 százaléka írni olvasni tud, 28 százalék analfabéta.

Az év első felében csökkent az adófelvétel. Beogradból jelentik: A közvetlen adók vezérgazgatóságának kimutatása szerint ez év június havában egyenes állami adók és pótlékainak fejében az egész ország területén 154,036.563 dinárt fizettek be, míg a múlt év június havában 315 millióval kevesebbet. Ez év január 1-től június 30-ig befizettek 685 millió 162.338 dinárt, a múlt év első felében pedig 728,147.586 dinárt, vagyis az idei év első felében 43 millió dinárral kevesebb adót fizettek az ország területén, mint a múlt év ugyanezen időszakában.

Árlejtések. A szubotici Tisza hadosztály szeptember 23-ikén Szuboticián, Szubotica, Szombor és Veliki-Beckerek helyőrségei számára beszerzendő husellátás céljaira nyilvános árlejtést tart. — A hadügyminisztérium petrovaradini légiügyi osztálya október 12-ikén 800 kiló Japónlakk és 200 kiló zsákolódószert beszerzésére, továbbá október 14-ikén légieszközök felülvizsgálására alkalmas gépek beszerzésére árlejtést hirdetett.

Középeurópai fakartel. A csehszlovák-, az osztrák-, a jugoszláv- és a román faipar exponensei október elején Bécsben középeurópai fakartel létesítése érdekében tanácskozásra ülnek össze. Ez év végére Amszterdamban egész Európa fatermelői fognak hasonló célból találkozni.

SPORT

Mi lesz vasárnap?

Szuboticián a Bácska—ZSAK mérkőzik

Az elsőosztályú bajnokság második fordulóját vasárnap játsszák le a csapatok. Szuboticián a bajnokcsapat, a Bácska mindenkori veszélyes ellenfelévé, a ZsAK-kal kerül össze. A vasutasok már több ízben győzték le a bajnokcsapatot, amely csak a tavaszi szezonban tudott egyszer revánsot venni ellenfelén. Lehet, hogy ezuttal elmarad a meglepetés, biztos azonban, hogy kemény küzdelmet fog vívni a két csapat. Szomborban a két rivális: az Amator és Sport játszik a bajnoki pontokért. A papírformák szerint a Sportnak van nagyobb esélye a győzelemre. A Szuboticiai Sport Szentán a ZsAK-kal mérkőzik, mely ha kelken játszik, esetleg kiesikarhat a kékfehérektől egy eldöntetlen. Vrbászon az SzMTC csapat össze a kemény vrbászi legénységgel, melyet erősen fűt a reváns vágya. A mérkőzés teljesen nyílt — mindkét csapat egyformán győzhet minimális gólaránnyal. A SAND-nak Kulán esedékes a bajnoki mérkőzése, nem valószínű azonban, hogy a mérkőzést lejátszák, miután Siflis akár mint tartalék, akár mint válogatott Zagrebba megy.

A második osztályban a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Kanizsa: Kanizsai AC—Topolai SC, Szaribecsej: Soko—Csantavéri AC. Szombor: Szombori TK—Odzsaci SC, Szubotica: Ferrum—Hakoah.

A lawn-tennisz művészete

Dr. Luppukönyve a tenniszezésről

Dr. Lupp György, Románia főbbszörös tenniszező bajnoka könyvet irt a tenniszezésről »A lawn-tennisz művészete« címen. Dr. Lupp a szombori és a palicsi tennisversenyek győztese és régi ismerőse a vajdasági közönségnek. A könyv a nemzetközi versenyeken szerzett évtizedes tapasztalatok leszárd-

dése, a modern tennisz katekizmusa, a mely magába foglalja a modern tenniszjáték arany szabályait.

Mert a tennisz igazi művészet. Nemcsak karmunka, de elsősorban az ész-től irányított akaraterő küzdelme a drámai cselekmény színterén: a versenypályán, ahol a játék az emberrel veleszületett ritmikai igényeket elégíti ki és ahol a mozdulatok ritmusa nemcsak a játékosnak nyújt művészi élvezetet, de az azokat szemlélőknek is.

Fanatikus hittel vallja ezeket dr. Lupp, a tennisz hívatott művésze és művészete iránti nagy szeretete vonul végig könyvének minden során.

A lawn-tennisz arany szabályai, a stílus, tanácsok kezdőjátékosok részére, a lawn-tennisz technikája, a lawn-tennisz pszichológiája, a lawn-tennisz taktikája, tanácsok versenyzőjátékosok és tréner részére című fejezetére oszlik fel a nagyszerű munka, mely felöleli mindazt, amit okvetlenül kell tudni a tenniszről minden játékosnak. De dr. Lupp könyve egyúttal anthológia is, mert pompás képekben bemutatja az egész világ nevesebb játékosait, azoknak stílusát, a játék és különböző ütések fázisait, a helyes és helytelen helyezkedéseket stb. és így a mintegy kétszáz fénykép nagyszerűen egészíti ki a szövegrészt. Izlés, művészi érzék látszik meg a könyv kiállításán is, mely díszére válnék a nyugati nagy nemzetek sportirodalmának is. A munka a szerző kiadásában szerb, román, magyar és német nyelven jelent meg és minden könyvkereskedésben kapható.

A noviszadi Radnicski sportklub kerti ünnepe. Noviszadról jelentik: A noviszadi Radnicski sportklub szeptember 19-én vasárnap este kerti ünnepélyt rendez, amelyen a grafikai munkások »Buducnost« egyesülete, továbbá a szocialista »Szloboda« dalkör, Ábrásevics műkedvelőcsoportja, Klemenics és Magyar Zoltán közreműködésével.

A »Fruskagora« kirándulása. Noviszadról jelentik: A noviszadi Fruskagora turistaegylet szombaton délután 4 órakor Grácsánin Gája vezetésével a Miletics hajón Kamenicára és onnan a Venácra vagy Zmajevácra rándul. A résztvevők jelentkezzenek és hozzanak takarót magukkal. A második csoport Nádich Károly vezetésével vasárnap reggel 4 óra 50 perckor és a harmadik és negyedik csoport 1/27, illetve 8 órakor indul hajóval. Kamenicáról a Venácra autóbuszjárat közeledik.

Beograd—Bukarest. A beogradi csapat vasárnap Bukarest válogatott csapatával játszik Bukarestben. A beogradi csapat összeállítása a következő: Nikolics — Mirovics, Dravics — Mihajlovics, Petrovics, Popovics — Szekulics, Petkovics, Luburics, Jovanovics, Gyurics. Hétfőn a beogradi Jugoszlávia csapata a bukaresti Juventusszal játszik.

A Vrbászi Amateur ezüstserleget. Vrbászról jelentik: A Vrbászi Amateur szép kivitelű ezüstserleget tüzött ki a Vrbászon lebonyolítandó körmérkőzés győztesének. A körmérkőzésre a következő csapatokat fogják meghívni: Szentai AK, Vrbászi SC, Szombori Sport. A serleget a sportszeretetről közismerő Róth József ékszerész ajándékozta az Amateur-nek.

Elhalasztották a futballbírói vizsgát. A zagrebi bírótisztület táviratot intézett a szubotici bírótisztülethez, hogy a szombatra kitűzött bírói vizsgákat halasszák el. A szubotici bírótisztület ennek értelmében közli, hogy a vizsgákat bizonytalan időre elhalasztják. A vizsgák megtartását annak idején közölni fogják.

Noviszadi program. Noviszadról jelentik: Vasárnap a Juda Makkabi és a ZsAK játszanak bajnoki mérkőzést. Utána a beogradi Sumadia barátságos mérkőzést játszik a Radnicskival.

PATKÁNYIPATKÁNYIRTÓSZER doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogeriában továbbá a Torontali Agrárbanknál Veliki-Beckerekben. 10356

TŐZSDE

Zürich, szept. 17. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.55, London 21.22, Newyork 517.5, Brüsszel 14.20, Milánó 18.725, Amszterdam 207.45, Berlin 123.20, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.335, Varsó 58, Budapest 72.5, Bukarest 2.70.

Beograd, szept. 17. Zárlat: London 274.70, Newyork 56.47, Milánó 205.50, Berlin 13.49, Bécs 7.95, Prága 167.75, Budapest 7.91.

Zagreb, szept. 17. Zárlat: Páris 160—162, London 274.38—275.18, Zürich 1092.75—1095.75, Trieszt 204.96—206.96, Amszterdam 22.65—22.71, Bécs 795.96—798.86, Páris 167.35—168.15, Newyork 56.45.

Szentai gabonaárak, szept. 17. A csütörtöki piacon a következő árak szerepeltek: Buza 250—255 dinár. Zab 127.50—130 dinár. Takarmányárpa 127.50—130 dinár. Sörárpa 142.50—145 dinár. Köles 105—110 dinár. Muharmag 115—125 dinár. Heremag 2040—2080 dinár. Rozs 152.50—155 dinár. Repce 325—330 dinár. Óbab 107.50—112.50 dinár. Ujjab 130 dinár. Ótengeri 135—140 dinár. Csöves tengeri 45—47.50 dinár. Téli szállításra 82.50—87.50 dinár.

Szombori terménytőzsde, szept. 17. Buza 255—260 dinár. Szerémi 252.50—257.50 dinár, rozs 170—175 dinár, zab 127.50—132.50 dinár, takarmányárpa 145—150 dinár, tavaszi árpa 170—175 dinár, kukorica 150—155 dinár, szerémi 157.50—162.50 dinár, bab új 100—110 dinár, liszt 0-ás GG és 0-ás G 425—445 dinár, 2-es 375—385 dinár, 5-ös 320—340 dinár, 6-os 250—270 dinár, 7-es 75—190 dinár, 8-as 125—135 dinár, korpa 105—110 dinár. Forgalom: 33 és fél vagon.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókjá Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékosztály legfinomabb férfiművekre

Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol ulsterok, raglánok, eredeti „Burbarys” esőköpeny

Sportruházat különlegességek 3310

Noviszadi terménytőzsde, szept. 17. Buza: 2 vagon bácskai 257.50 dinár. Zab: 1 vagon szerémi Beograd paritás 143 dinár. Tengeri: 4 vagon bácskai 155 dinár, 3 vagon bánati 144 dinár és 2 vagon szerémi Ruma paritás 157.50—160 dinár. Liszt: 4 vagon 0-ás kombinált bácskai 425—430 dinár, 2 vagon 2-es bácskai 375 dinár és 4 vagon 6-os bácskai 260—265 dinár. Korpa: 2 vagon bánati új, jutazsákokban 106 dinár, 1 vagon szerémi durva, jutazsákokban 125 dinár. Konkoly: 2 vagon szerémi paritás India 82.50 dinár. Irányzat: változatlan.

A noviszadi terménytőzsde szombaton zsidó hosszunapi ünnepeire való tekintettel hivatalos szünetet tart.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 17. A határidő piacon a magasabb külföldi árjegyzés erősítette a vásárlókedvet. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza októberre 360—361, zárlat ugyanennyi, novemberre 368—370, zárlat 368—369, márciusra 394—396, zárlat 395—396, rozs októberre 259½—261, zárlat 260—261, márciusra 288—289, zárlat 287½—288. A készárúpiacra is barátságos hangulat alakult ki, a forgalom azonban nem élénkült meg. A buza és rozs ára 2500 koronával zárult. Buza 347½—367½, rozs 252.5—255, köles 190—200, zab 109—110.

Csikágói gabonátőzsde, szept. 17. Buza szeptemberre 136.125, buza decemberre 138.875, buza májusra 143.75. Tengeri szeptemberre 77.75, tengeri decemberre 84.25, tengeri májusra 30.75. Zab szeptemberre 33.875, zab decemberre 43.5, zab májusra 47.875. Rozs szeptemberre 96.25, rozs decemberre 101.25, rozs májusra 107.25.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 17. Buza őszi vörös 177.125, buza őszi kemény 153.37. Tengeri 92.75, Liszt 700.25. Irányzat buzában tartott, rozs szilárd, tengeri tartott.

NYILTTÉB

Üzlethelyiségek örökáron eladó

a Rudics-utcában, gyümölcspiacon, jelenlegi bérlők Unger cipész, Zsivojin vendéglős., Weinert fodrász és Papius. Bővebbet: Fides ruházlet, Főtér

A „Sreća“ Jótékony Kiházasító Egyesület igazgatósága felkéri az alant felsorolt tagsági könyvek tulajdonosait, hogy az egyesület hivatalos helyiségében megjelenni sziveskedjenek a segélykifizetés napjának meghatározása végett; 718, 312, 319, 810, 607, 23, 13, 378 330 és 608.

Igazgatóság

3 és fél vagonos magasórleltő malmunkba október 1-i belépésre keresünk

szak-képzett főmolnárt,

akl úgy a várn, mint a kereskedelmi örleltben elsőrendű munkaeör. — írásbeli ajánlatot fizetési feltétellel és bizonyítványokkal együtt címünkre kérjük

Mokrinski Parni Mlin na Valjke Mokrin d. d.

Perfekt szerb-magyar levelező könyvek állást változtatna.

Elsőrendű referenciákkal.

Megkereséseket „LEVELEZŐ 2000“ jelige alatt a kiadóba kér.

Nemesített buzavetomag!

Rumal 351 sz. törzsből cca — 100 q
Prolific 27 sz. törzsből cca — 120 q
Prolific tömegkiválasztás — 300 q
Szekács 137 sz. törzsből utántermelés 300 q
kerül eladásra a mindenkori noviszádi tőzsdén + 25% felár mellett.

POLJSKO GOSPODARSTVO
KARANAC (BARANYA MEGYE)

VADÁSZOK!

A vadászfegyverek és löszerek lényegesen olcsóbbak lettek.

Kérjék a legújabb, nagy képes fegyverárjegyzéket.

V. BATASIN

SUBOTICA

vadászfegyver és löszer nagykereskedő cégtől. Az ország egyik legnagyobb és legjobban felszerelt vadászati szaküzlete

Vadászfegyvereinkért irásban jótállást vállalunk

Óriási raktár. Óriási választék.

NAGYBAN. KICSINYBEN.

Tegyen egy próbavásárlást.

VADÁSZTÁRSASÁGOKNAK KÜLÖN ÁRENGEDMÉNY

Villanyerőre berendezett, nagy puskaműves műhelyünk, elsőrangú fegyvermester vezetése alatt áll.

Javításainkért teljes garanciát vállalunk

Weitzenfeld és Társa

Alapítva 1902. Subotica Tel. 190 és 192

Távírárcím: Kenderpar.

Detailüzlet: Városlő térfalota.

Engross és irodák: Wilsonova ul. 7.

ZSÁK

ZSINEG

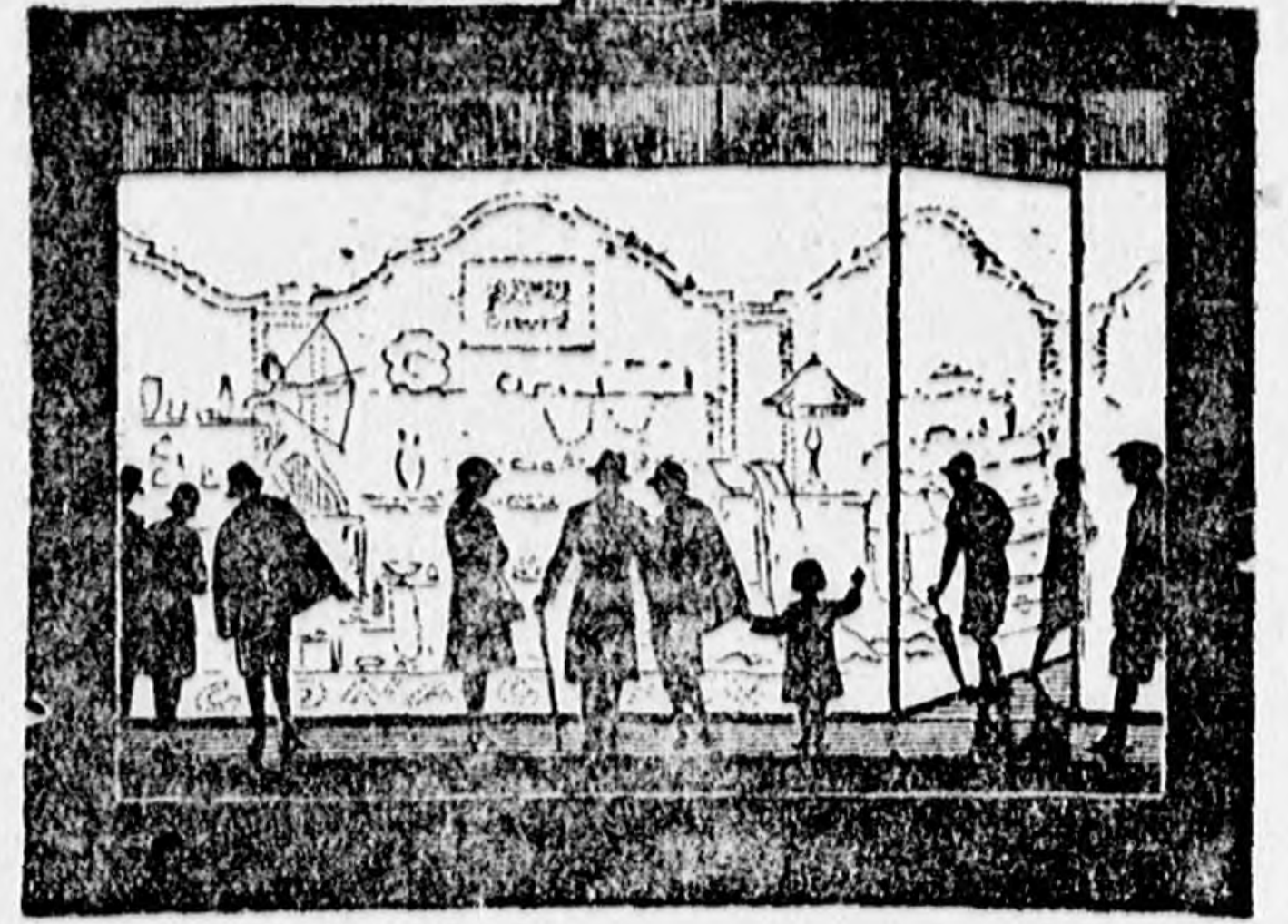
PONYVA

tüzeltő és kerti tömlők, kenderek, kárpitoskellékek, ponyvakölcsonzó intézet
Leszállított árak.

Patkányirtás RATOLLAL

DEMONSTRÁCIÓ AZ OSIEKI VÁSÁRON

Hasonló sikerrel hat a szegélyárak ellen a CAMADIN poloskák ellen a STENOL, molyok ellen a MOLAN
Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Készítő: ODIO-RATOL ZAGREB, Bienička c. 21.

Az üzletberendezése előtt a világítás kérdését a legelőször meg kell fontolni. A lámpáknak nemcsak dekoratív kell hatal, hanem a világítás technikai feltételeinek is mindenben meg kell felelni. A kirkatban elhelyezett ZEISS tükörvilágítás az egész fényt a kirkatban levő áruira vetíti. A ZEISS tükörvilágítás az üzletben egyenletes és szép világítást nyújt és ezáltal nagyban megkönnyíti az eladást. A ZEISS tükörvilágítás lehetővé teszi a világító energia legjobb kihasználását és ezért az áramfogyasztásban nagy megtakarítást jelent.

Kérje minden kötelezettség nélkül a „Vet. 190. sz.“ árjegyzéket a

ZEISS

8440

tükör sról ernek világítására. kirkatok, etek, irodák, m ernek világítására. Az eladást sz a végzi. — M felvilágosítással. gal a vezérké

FERNAN OVE, BEOGRAD, Knez ov venac 14.

BUTORT

RÁLÓSZOBA, EBÉDLŐ és MODORBEBEHEZÉSI el elsőrendű. — a leggyorsabb és a legfinomabb — kivitelben

NAGYBAN és KICSINYBEN

mindenkori előnyben vásárolhat, mint bárhol a legkedvezőbb fizetési megkötéssel

ATLAS D. D. bútort- és faárugyár, NOVISAD

955

Minden gyáros, iparos és kereskedő

járatlja az ötven évtendős

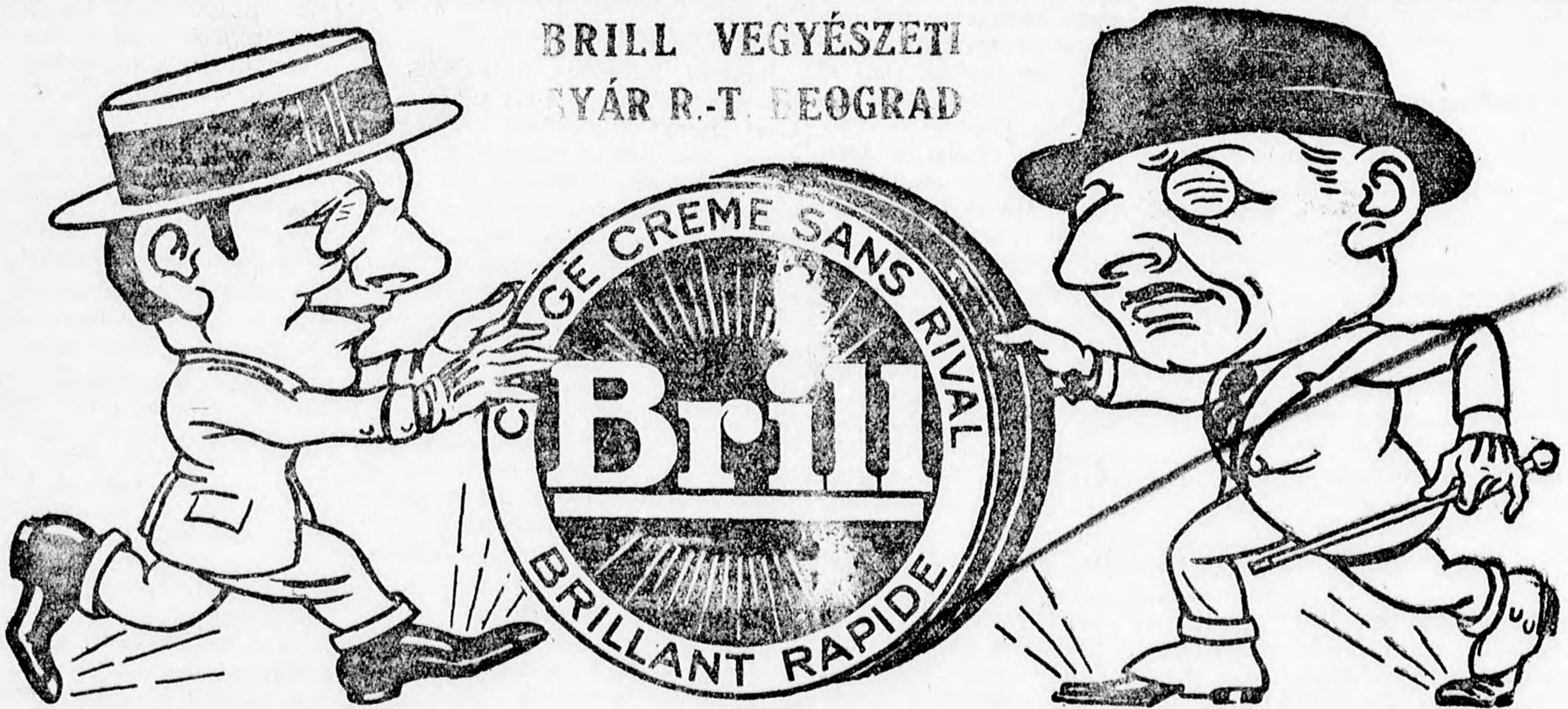
Magyar Kereskedők Lapját

Előfizetési díj félévre 200 dinár

Megrendelhető a Bácsmegeyi Napló útján

vagy a kiadóhivatalnál

BUDAPEST, V. SAS-UTCA 13.

BRILL VEGYÉSZETI
GYÁR R.-T. BEOGRAD

Brill

a világhírű cipőkrém.

Rinso

Ime az egyszerű Rinso-eljárás: Készítsd el Rinso-t a burkolat utasítása szerint. Aztasd benne a fehérneműt éjjelen át; reggel öblítsd ki és akaszd fel száradni — ez az egész Rinso-elvégzi Ön helyett a mosás nehéz munkáját.
Minden kereskedésben és drogériában kapható.

R. S. HUDSON LTD.,
LIVERPOOL,
ENGLAND.

Vezérképviselőt és lerakat:
NORBERT WEISS I DRUG ZAGREB, SAJMIŠTE 51.
Telefon 7-33. — Táviratcím NORBERTIS.

6247

Iparvállalatok figyelmébe!

Tegyen kísérletet a mi különleges olaj- és zsiradékgyártmányainkkal, amelyeket kipróbált amerikai receptem alapján a következő iparok részére készítettünk:

szövődék és fonódák, bőrpap, gépgyárak és vasöntődék, papírgyárak, spirítus- és cukorgyárak, autóműhelyek stb. részére.

Kérjen megminta-ajánlatot vagy szakmérnökünk látogatását, hogy gyártmányaink elsőrangú minőségéről meggyőződhessek.

TOVARNA KRANJSKEGA LANENEGA OLJA IN FIRNEZA
HRVAT & COMP. LJUBLJANA

8421

Olesó ISKOLACIPŐK

26-30 31-35 36-39

60-95-135
D. D.

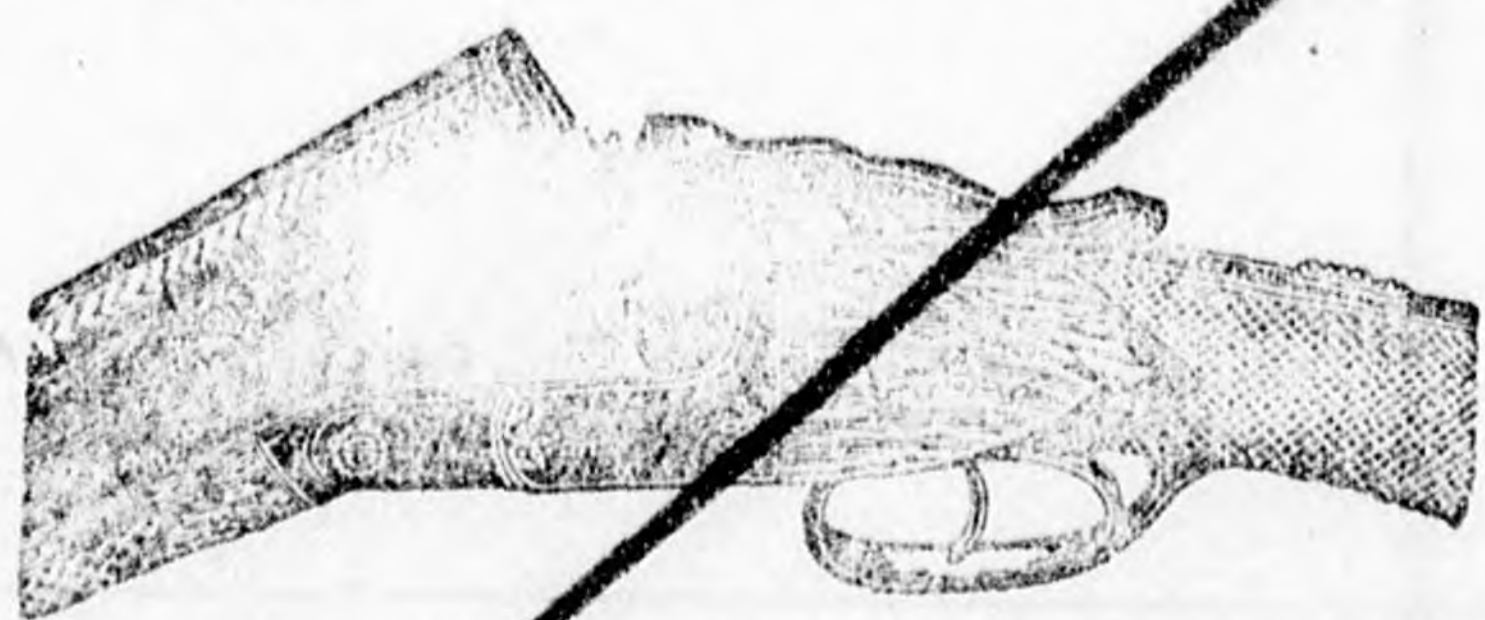

„Humanik“

UBOTICA, Aleksandrova ulica 7.

Dušan Načić Novisad, Kralja Petra ul. 11.

S. Kočonda Zagreb

FEGYVER- és LŐSZER-ÁGYKERESKEDES
PILONI, BAYARD, WALTHER, MAUSER, FORGERON

gyárak vezérképviselője

Nagy raktár eredeti angol sörétekben

Végzünk mindennemű javítást és mészalátók szerelését.

Kereskedők, vadász és cölölvő egyesületek részére engedélyek.

KÉRJEN ÚJ ÁRJEGYZEKET!

7761

November 1-re
a beltéren kerestetik
száraz, világos
**3-4
szobás lakás**
iroda számára, lehet
udvarban is. Lelépést
fizetünk. Ajánlatokat
a kiadóba „ZÜRICH“
jellegre kérünk.

Perfekt szerb, német,
gyors- és gépirónó
magyar nyelvismeret-
tel előnyben felvételre
Cim Schmalz hirdető-
irodában, Novisad
Jevrejska 7.
8412

KERESEK

használt de garantált
üzemképes, 30 lóerős
félstabil
gőzgépet
vagy 35 lóerős
szívógézmotort.
Ajánlatok
Dr. Szántó Miklóshoz
SOMBOR

8498

ELŐNYOMDÁT

ODERNŰ FELSZERELVE,
LEGOLCSÓBBAN SZÁLLITVA
**Leopold
Sámuel**
előnyomda berende-
zési gyára
Senta
4852

Széna
Szalma
Zseeska valamint
Tűzifa
legolcsóbban kapható
HORVÁTH JÓZSEF
Lakótelepkereskedőnél
Subotica, Trumbičeva ul.
Sánta-szántóúttal szemben
Kivonat a háború szűlő!

Bőrkereskedők, cipészek!

Legjobb szerszám a napvéde-
llyel ellátott (Dobter-féle)
cipésszerszám
Ne fogadjon el mást, minden
darabért állunk. Lukasztó,
stancnik rajz szerint.

Kapható minden bőrkereske-
desben vagy készítőnél.

Cipésszerszám üzem

Subotica, Trumbičeva ulica 2.
(Páncs-piac) az udvarban.

Kölesünöket

előnyök: 1. Bőreik mellett
törles térsre folyósítok

Eladók

bérbeadók, veszek, bérbeve-
szek földet, házat, gyárakat
és min. értéke innóarut.

Beszerzők

kávéházi, vendég-öl, hatmérési
honpolársági és kiutazási
engedélyek.

Előnyök

szabadalmi ügyekben. El-
fogadunk mindennemű kérvények
megírását és mindenféle ügyek
utánjárását. Kérdésközlésekre
válaszbélyeg melléklendő; leve-
lezés bármely nyelven.

Josip Peić

trgovačka i komisionalna agen-
tura 1. Paje Kujundžića ulica 5.

Orth. koser

szalámi, virsli, füstölt-
hus, emmentáli, „C
res“ KÖRUSVÉRJ
állandóan kapható

Sugár Manó
cégnél Subotica

KORZÓ MOZI

CSÜTÖRTÖKTŐL

Várkonyi Mihály, Wally Fritsch
Korda Mária udonsága
Feleségem táncosa
Pompás filmjáték a shimy és
charlestonról 6 felvonásban

KERT MOZI

Szombat-vasárnap
a Lifka udvarában
este fél 9 órakor
Világattrakció!
Premier!

Jákob kutja

Mai történet egy különös
világból Pierre Benoit
regénye után

Személyek:

Jessy, Betty Flynn
Wallenstein, L. Mathot
Elezear, Malcolm
Izak, Andre Nox
Henriette, Celiné J.

Színhely:

Konstantinápoly és Páris

NARODNI BIOSKOP

Megnyitó diszeloadás!

Szeptember 16-19-ig
(csütörtöktől vasárnapig)

Előadások kezdete: hétköznap 5, 1/2 9 órakor,
vasár- és ünnepnap 4, 6, 1/2 9 órakor.

Strauss Richard híres osztrák zeneszerző legismer-
tebb operettje

AZ UTOLSÓ KERINGŐ

kerül bemutatásra, melynek főszerepét

PETROVIĆ SZVETISZLÁV,

Alice Terry legujabb ideálja (Subotica volt köz-
kedvelt fess és elegáns huszártisztje) alakítja.

Eredeti zenekísérettel

Bőrkereskedők és cipőiparosok!

A Weil-féle
„CSILLAG“

talppolitúra a mellé-
kelt ábra szerinti bá-
dogdobozban, 12 szín-
ben kerül forgalomba.
Minden bőrkereskedő-
nek fontos érdeke, hogy
ezen 20 év óta leg-
jobbnek elismert gyárt-
mányt üzletében el-
vegyesse.

Cipőüzemek részére

1/2 kg-os és nagyobb bádoggannákban rendkívül
gazdagos. Ajánlatot és mintát kívánatra küldök,
minőségért szavatolok.

Vajlova „Kolumbija“ Kemijska Industrija
Beograd, Vidinska ulica 1.

9049

ESTI KURIR

budapesti estilap. Főszerkesztő: Rassay Károly
A liberális polgárság lapja.

A magyarországi eseményekről az Esti Kurirból
értesül a leggyorsabban. Jugoszláviában kapható
a kora délelőtti órákban. Egyes szám ára
250 din. Előfizetési díj egy hónapra 60 din.

Előfizetéseket elfogad a jugoszláviai főbizományos
Medjunarodni Prom. Novinski i Oglasni Zavod d. d.
Podružnica Subotica, Vojnovičeva ul. 7.

KOMLÓSZÁRITÁSHOZ TENGERISZÁRITÁSHOZ

mindenféle belsőldi és külsőldi
SZENET

Telefon 483. prompt szállítunk. Telefon 483.

„CARBON“ Adolf Nathan i Drugevi K.D.
Novisad, Trg Oslobođenja 6.

7300

LEVELEZÉS

Vizkedélvü uriemberrel szórakozás céljából levelezne 20 éves urileány. Leveleket »Piros szögfü« feligéren Beza-hirdető. Velikibecskerek továbbit. 8416

FOGLALKOZÁS

Tisztviselői állást keres Szuboticán gimnáziumi érettségivel, nyelvismerekkel, 12 évi közigazgatási munkával, 32 éves, nőtlen tisztviselő. Szives ajánlatokat »Mégbizlató« feligére e lap kiadóhivatala továbbit. 8340

FIFI KRÉM

Intelligentes deutsches Fräulein wird gesucht. Advokat dr. Wilhelm. Subotica, Aleksandrova ul. 4. 8435

Tanonc aranyművesnek felvétetik. Szende. Aleksandrova ul. 11. 8432

Széd, a rőfős, uri, női, divat és cipőszakmából, ki magyar, német és horvát nyelvet bírja, kirakatrendezést ért, azonnal felvétetik. Ajánlatokat magyar vagy német nyelven Béla Kelemen, Čakovec címre küldendők. 8419

Fűszerkereskedőszéd, szerb, magyar nyelvű, dással, állást keres. Cim: Kiss Károly, Baimok. 8418

Fazekaszéd állandó munkára azonnal felvétetik. Szécsényi József, Temerin. 8429

Fiatal csinos nő ajánlkozik házvezetőnőnek. Leveleket a novisadi kiadóba »Szolid« feligére kér. 8375

Özves, gyakorlott varrólányokat angol és francia munkára és egy futót felvesz Facsar szalon, Subotica, I. Cara Dušana 4. (Vas Ádámmal szemben.) 8391

Fiatal özvegy hivatalnoknői, pénztárnoknői, házvezetőnői vagy felügyelői állást keres. Inkább jó bánásmódra, mint nagy fizetésre reflektál. Cim a kiadóban. 8381

Rőfőssegéd, szerb, német, magyar és román nyelvű tudással, állást keres. Cim: Dragutin Koyzević, Vršac, Stanoj Glava ulica 13. 8379

Fiatal széd, helybéli, a fűszer szakmából, ki az államnyelvet is bírja, felvétetik Kőrösi Géza cégnél, Subotica. 8377

Deutsches Fräulein suche am 1. Oktober zu 7 und 9 Jähriges Mädel, mit Klavier Erkentnissen, französische sprechendes bevorzugt. Kálmán Tóth dentist, Senta. 8385

Okleveles nőgyógyász-részt keresek mielőbbi belépésre lakás és étkezés nélkül. Ajánlatokat Mucsi gyóvtár, Szenta címre kérek. 8386

Asszistenta pharmacie za stalnu kondiciju traži: Jozif Gavanski apotekar, Perlez (Banat). 8092

Jobb megjelenésű pikoló felvétetik a »Korzó«-kávéházba. 8389

Gabonaszakma minden ágában teljes jártassággal bíró tisztviselő, mérlegképes könyvelő, perfekt magyar-német levelező, önálló munkaerő január 1-re, esetleg előbbi belépésre is állást keres. Iparvállalathoz és vidékre is elmenne. Kivonatla óvadékot adhat. Szives megkezeseket »Cereale« feligére a kiadóhivatalba kér. 8319

Józan életű, szorgalmas, szerbül is beszélő embert, ki a városban kiismeri magát, kocsinak azonnalra felvesszünk. Próbálak i Szent fakeskedők, Beogradski-put 89. 8336

Védőelmező képviselőket átad ügyvőknek, képviselőknél, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkentnisse 9784« feligére a kiadóhoz címre küldendők: Piras, Prag, Jindřiška 18 C.S.R. 1613

Mosást, surolást vagy bármilyen munkát vállalna szegény özvegyasszony. Cim a novisadi kiadóban. 8415

Több iómunkás papucsszegédet állandó munkára felveszek, kiknek telen át is adok munkát. Valda István papucssos, Feketics. 8406

Zu 13 jähriren Mädchen in Vel-Bečkerek wird deutsches Fräulein mit perfekter französischer Sprachkenntnis gesucht. Anträge an die Administr. des Blattes erbeten. 8417

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbottás és gószó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekedésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Kereskedelmi érettségi telt fiatalember, szerb, magyar nyelvismerekkel, állást keres október 1-re fel vagy gabonaszakmában. Cim a kiadóban. 8370

Tanoncot fizetéssel felvesz Kudlik hangszórész. 8442

VÉTEL-ELADÁS

8 HP Marshall láncos lokomobil, Haip-féle cséplőszekrény eveléval 25.000 dinárért eladó. Lajos Fuchs Kula. 8342

Modern szép kis családi házat keresek megvételre a város belterületén. Frásbéli ajánlatokat »Ház« feligére a kiadóba kérek. 8320

FIFI KÖLNI VIZ

Féltábil olcsó gőzgépet vagy gőzkazánt 25-35 tüzfelületig veszek, részletes leírással ajánlatot Mamuzić János gépkereskedő Subotica, Sudarevićeva ul. 9. kér. 8332

Vendéglő hálósobakkal Sztaribecsen, a vasutnál eladó. Cim: Čuljás, Pašićeva ul. 11. Subotica. 8327

Eladó eredeti Vihanka 5-6 HP nyersolajmotor 4 l. ku morzsolóval és Indrik darálóval, Turucz Péter, Baisa. 8317

150 métermázsa gubacs utánvos áron eladó. Prig. Sv. Jvni Erdőbirtokosok, Prigl, Sv. Ivan. 8397

Használt, de jó állapotban levő Ford teherautómat elcserezném iókarban levő Ford személyautóért vagy eladnám. Cim: Samuel Frankel Ada. 8287

Gyászkocsi, ul. nyitott, olcsón eladó Döringer Józsefnél Martonoson. 8113

Hálósobabutor, teljesen új, modern, keménykrémkőrís, olcsón eladó. Tr. Ciril-Metod 2. a nagytemplom fiakker álmásnál. 7801

Vennék használt, de jó karban levő cirkulárt és egy 10-15 HP iókarban levő szivóház vagy nyersolajmotort. Glied-fakeskedő, Petrovac (Bačka). 8402

Dungverszky Bogdán Staribecseil szállásán öt hold szőlőtermés eladó, amely legnagyobb részt elsőrendű olasz rizling. 8420

Megvételre keresünk 10 vagon aszalt szilvát és 10 vagon lekvárt. Csak la árura reflektálunk. Az árunak szállításra alkalmas módon kell csomagolva lennie. Nemzetközi Biro. Aleksandrova ul. 9, Subotica. 8362

30.000 drb vadonc sárgabarack csemete nemesítésre alkalmas. 1000 drb őszibarack, alvószemzés, a legfinomabb faji eladó. Kőrösv János, Subotica, V. Pozeška ul. 15. 8433

Modern keményfa hálóberendezés és egy pohárszék utánvos áron eladó. Megtekinthető mindennap d. u. H. Ljubljanska ul. 26, Margit-malom közelében. 8434

Eladó 2 drb 3 csapágvas motorengely 25-30 HP és 60-65 HP, 1 drb gőzmotor 3 HP, 1 drb Adler 5 tonnás teherkocsi teljesen jó alkatrészek kaphatók. Morvay Péter géplakatosműhely, Novisad, Kamenička ulica 28. 8294

KÜLÖNFÉLE

Nemzetközi Tudakozó Iroda Subotica, Kralja Aleksandrova ul. 9. Utleveleket konzuli áttamozását legolcsóbban végzi, konzuli illetékeken kívül 30 dinár díjért. Beküldés posta útján. 8141

Dunai homok 10.000 kg. 250 dinár vagonba rakva, Bogojevó állomáson, az árvíz miatt. Mindenki szerezz be szükségletét. Merkl János, Senta. 8301

Apollo Novisad

A francia Pathé gyár remekműve: LE VERTIGE

Rendkívül attrakció az orosz forradalomból 7 felvonásban. Főszereplők Emory Lynn és Jaques Cattalain. Történi részben Péterváron, részben a francia Riv. erán. Elejétől végig lebillineselő!

Eladó 7 HP benzinnel működő gyári magánjáró szatagfü rész hasító ballával utánvos áron. Balázs Balázs Palički nat. Subotica. 8233

Irodahelviség a város központjában telefonnal szent. 15-ikére kiadó, Krausz szállító Karadžićeva 10. 8288

Száraz uccal pince azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 8289

Diátás és finom házikoszl kapható Zmaj lovin trg 3. Telefon 363. 7503

Forrásokat bármely nyelvről államnyelvre és viszont, végzünk és azokat az illetékes hatóságokkal hitelesítetjük. Szerény honorárium. Nemzetközi Tudakozó Iroda, Subotica, Aleksandrova ulica 9. 8146

Butorozott szobát keresek a beltéren. Ajánlatokat »Kis szoba« feligére a kiadóba kér. 8443

Braća Todorović különlegességi trafikban Subotica (Aleksandrova ul. 8.) Németországban készült legfinomabb kvalitású legújabb Subotica városi és palfcsi levelezőlapok kaphatók kicsinyben és nagyban. (En Gfoss és Detail.) Ugyanott eladó 100 drb üres »Dráva« gyufaláda nagyvonalú áron. 8361

10 nap alatt nagyon szépséges, ha a »Pompadour«-ba jár arcápolásra. Tehát siessen, hogy megszabaduljon: szőpő, pattanás, máhólt, alkalmatlan hajszálak, szemölcs, szőpő. Gyógykezelés, Gyógyszernak, Gyógynuder, Fodrászat, Manicur. 8430

Nem kell várni a »Pompadour«-ban. Hőrendű munkaerők a legpontosabban végzik az összes fodrászathoz tartozó dolgozat, u. m.: hajfestés, hajvágás, ondolálás, wasserwelle, parókák készítése stb. Tisztaság, pontosság és figyelemesség az elvünk. Kosmetika, Manicur. 8431

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermekruhákat Földes Samu ujonnan berendezett ruháruházában. Gyümölcs piac, Rudics utca. Divatos férföltöny 500 din., férfi raglán 600-700, fiu télikabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummi kőpeny 250, szővetruumi 450, bőrkabát 850, szőrmebéléssel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre utárvétel, meg nem felelés esetén a pénzt visszaküldöm. — Saiát érdeklében ügyvelien a címre. Földes Samu ruháruháza. Külön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Vegyen annyi fáradtságot és NÉZZE MEG a Vujković Pero ujonnan megnyit divatáruházának kirakatkiállítását vasárnap 19-én. A kirakatban egy urna lesz elhelyezve, aki abba bedobja teljes és olvasható címét, névjegyen vagy hasonló nagyságu cédulán, INGYEN résztvesz a sorsolásban. Nyereménytárgy a kirakatban levő anyagok bármelyikéből egy ruhára való. A kedden megjelenő Bácsmegeyi Naplóban közölni fogjuk a nyerő nevét.

